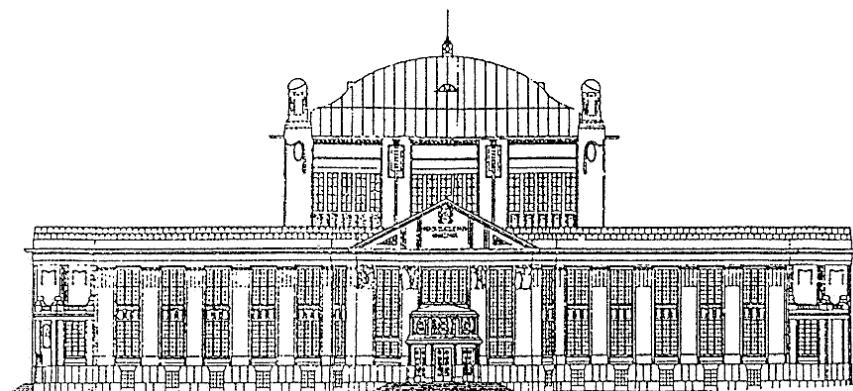

HRVATSKI DRŽAVNI ARHIV

**Specifikacija metapodataka za opis dokumentarnog
i arhivskog gradiva**

Zagreb, siječanj 2022.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Primjena specifikacije	2
3. Entiteti.....	5
3.1. Jedinica gradiva	5
3.1.1. Dokument.....	5
3.1.2. Skup dokumenata.....	6
3.1.3. Dio dokumenta.....	6
3.2. Pojavni oblik	6
3.3. Agent.....	7
3.4. Događaj	7
3.5. Ostali entiteti	8
4. Opis elemenata metapodataka.....	9
5. Svojstva entiteta	10
5.1. Opće semantičke sastavnice.....	10
5.2. Opis svojstava entiteta	11
6. Veze među objektima	106

1. Uvod

Zakon o arhivskom gradivu i arhivima („Narodne novine“ broj 61/18 i 98/19) propisuje obvezu tijela javne vlasti da izrađuje popise dokumentarnog i arhivskog gradiva moje posjeduje i dostavlja ih nadležnom arhivu. Prema odredbi članka 12. stavka 2. Pravilnika o upravljanju dokumentarnim gradivom izvan arhiva („Narodne novine“ broj 105/20) podaci na ovim popisima trebaju omogućiti identifikaciju jedinica gradiva, provjeru njihove autentičnosti i cjelovitosti, razumijevanje sadržaja i konteksta njihova nastanka, podržati postupke u upravljanju gradivom, uključujući i upravljanje dostupnošću gradiva i zaštitu podataka, te doprinijeti očuvanju integriteta gradiva.

Metapodaci o dokumentarnom gradivu u pravilu nastaju u informacijskim sustavima koji se koriste u upravljanju gradivom ili u informacijskim sustavima koji se koriste u poslovanju kao sredstvo za obavljanje pojedinih poslovnih funkcija i aktivnosti. Očuvanje barem određenih kategorija metapodataka u strukturiranom obliku zajedno s gradivom važno je radi očuvanja vjerodostojnosti i iskoristivosti samoga gradiva, osobito ako je riječ o gradivu u elektroničkom obliku.

Popisi gradiva vode se i predaju nadležnom arhivu u strukturiranom, strojno čitljivom obliku koji omogućuje automatiziranu provjeru valjanosti popisa i preuzimanje podataka u informacijski sustav arhiva. Jedan od preduvjeta za to je preciznija definicija metapodataka. Člankom 13. navedenog *Pravilnika* propisano je da Hrvatski državni arhiv objavljuje specifikaciju metapodataka za opis dokumentarnog gradiva, u kojoj trebaju biti označeni podaci koji su obvezni u opisu gradiva.

Zahtjeve i načela na kojima se treba temeljiti takva definicija uređuje norma *HRN ISO 23081 Informacije i dokumentacija – Procesi rukovanja zapisima – Metapodaci za zapise*. Ova se specifikacija metapodataka, uz ovu normu, oslanja i na međunarodne norme arhivističkog opisa, posebice normu *Records in Context (RiC)* i xml shemu *Encoded Archival Description (EAD)*.

2. Primjena specifikacije

Informacijski sustavi koji se koriste za upravljanje gradivom i metapodacima o gradivu mogu polaziti od različitih modela podataka i imati različite pristupe u strukturiranju metapodataka. Neki sustavi možda neće podržavati model podataka s većim brojem entiteta ili će biti oblikovani prema nekom jednostavnijem ili naprosto drukčijem modelu od onoga koji je odabran u ovoj specifikaciji. Takve razlike mogu ograničiti primjenjivost ove specifikacije: stoga je potrebno predvidjeti određenu razinu prilagodljivosti i definirati pravila za pojedine tipične slučajeve koji se mogu očekivati. Najčešći takvi slučajevi su sljedeći:

- Model podataka koji netko primjenjuje jednostavniji je od onoga u ovoj specifikaciji, s manje entiteta (npr. samo entiteti koji odgovaraju entitetima *Jedinica gradiva* i *Agent*). Ako su potrebna neka svojstva drugih entiteta, ona se prevode u svojstva drugog deklariranog entiteta (npr. svojstvo *Pojavnog oblika* smatra se svojstvom *Jedinice gradiva*, a *Vrijeme*, *Mjesto* ili *Koncept* svojstvima objekta na koji se odnose).
- Granularnost podataka je manja (npr. elementi *Naziv* i *Identifikator* ne raščlanjuju se na podelemente).
- Model podataka koji netko primjenjuje sadrži elemente kojih ovdje nema. Takvi elementi mogu biti specifični za pojedine vrste gradiva ili ono na što se gradivo odnosi (npr. podaci o katastarskoj čestici za gradivo koje se odnosi na nekretnine).

Pojednostavljenje modela podataka – jedan entitet

Opis jedinica gradiva u praksi je često jednostavan: može sadržavati svega nekoliko opisnih metapodataka koji se mogu definirati kao obilježja jednog ili dvaju entiteta navedenih u poglavlju 2. Ako je u informacijskom sustavu definiran samo jedan entitet, to mora biti entitet *Jedinica gradiva*. Svojstva ostalih entiteta mogu se u određenoj mjeri izraziti kao izvedena obilježja ovog entiteta.

U ovom scenariju potrebno je mapirati podatke i po potrebi utvrditi pravila barem za metapodatke koji su obvezni. Svojstva entiteta *Pojavni oblik* mogu se prikazati kao svojstva entiteta *Jedinica gradiva* samo ako jedinica gradiva ima samo jedan pojavnji oblik, odnosno kada se samo jedan pojavnji oblik smatra relevantnim za jedinicu gradiva. Takvima treba smatrati svaki pojavnji oblik koji se namjerava trajno čuvati, kao i svaki drugi pojavnji oblik o kojem ovise dostupnost i iskoristivost gradiva.

Pri tome se nazivi takvih svojstava u pravilu izvode iz vrste veze među entitetima kako je navedeno u poglavlju 6. (npr. „Pošiljatelj“ kao svojstvo jedinice gradiva zamjenjuje naziv agenta u odgovarajućoj vrsti veze prema jedinici gradiva).

Jedinica gradiva, Agent, Aktivnost

Neki sustavi za upravljanje gradivom upravljaju podacima o osobama, poslovnim funkcijama i aktivnostima i/ili odnosima između jedinica gradiva, osoba i aktivnosti kao zasebnim entitetima. Primjerice, umjesto da se podatak o osobi koja je zaprimila jedinicu gradiva upisuje kao svojstvo jedinice gradiva (kao u prethodnom načinu primjene specifikacije), podaci o agentima mogu se nalaziti pod nadzorom sustava za identifikaciju i autorizaciju, u evidenciji zaposlenika, sustavu za upravljanje pravima korisnika ili u drugom sličnom sustavu. Poslovne funkcije i aktivnosti mogu biti definirane u sustavu za upravljanje tijekom radnog procesa ili u funkcionalnom klasifikacijskom planu koji se koristi u upravljanju gradivom.

Upravljanje metapodacima prema modelu s više entiteta složenije je i zahtjevnije, ali donosi nekoliko prednosti. Prvo, omogućuje da se bolje dokumentira podrijetlo jedinica gradiva, odgovornost za radnje u upravljanju gradivom i odgovornost za njihovo stanje, što je važno radi očuvanja vjerodostojnosti podrijetla gradiva kao jednog od njegovih bitnih svojstava. Drugo, podatke može dijeliti više sustava, mogu se nasljeđivati, čime se smanjuje njihova redundantnost, a ujedno i vjerojatnost pogrešaka. Treće, olakšava se identifikacija entiteta izvan izvorišnog sustava, što može biti važno prilikom migracije podataka ili predaje popisa gradiva nadležnom arhivu.

Primjena ove specifikacije u kojoj su iskazani entiteti *Jedinica gradiva, Agent i Aktivnost* i odgovarajuće veze u opsegu koji pokriva barem radnje u upravljanju gradivom, koje je potrebno dokumentirati, može se smatrati zadovoljavajućom ako jedinice gradiva imaju samo jedan pojavnji oblik.

Pojavni oblik

Entitet *Pojavni oblik* koristi se obvezno kada se jedinice gradiva čuvaju u više oblika, primjerice u fizičkom obliku i u elektroničkom obliku u koji je gradivo pretvoreno ili u elektroničkom obliku u kojem je nastalo, u elektroničkom obliku za trajnu pohranu i u obliku za prikaz u katalogu. Za gradivo u elektroničkom obliku i za gradivo u fizičkom obliku koje se čuva trajno preporučljivo je predviđjeti ovaj entitet i kada se jedinice gradiva čuvaju u samo jednom pojavnom obliku. To osobito vrijedi kada opis jedinice gradiva sadrži opis fizičkih ili tehničkih svojstava gradiva, jer su to u pravilu svojstva pojavnog oblika, a ne jedinice gradiva kao takve.

Ako je gradivo u fizičkom obliku digitalizirano i ne namjerava se trajno čuvati, taj pojavnji oblik nije nužno formalno iskazivati kao zaseban entitet pod uvjetom da je digitalizacija primjereno dokumentirana.

Mjesto i Koncept

Entitet *Mjesto* preporučljivo je koristiti kada se želi osigurati pouzdana identifikacija prostornih jedinica bilo koje vrste ili razine ili kontrola njihova nazivlja.

Entitet *Koncept* može se koristiti za indeksiranje pojmovima iz kontroliranog rječnika ili tezaurusa.

Metapodaci kojih nema u Specifikaciji

Opis gradiva u izvornim sustavima iz kojih potječe može sadržavati elemente metapodataka kojih ovdje nema, koji nisu jasno prepoznatljivi i takve koji se u određenoj mjeri podudaraju s nekim od ovdje predviđenih elemenata, ali nisu definirani na isti način.

Velik dio takvih elemenata metapodataka vjerojatno će se moći na neki način mapirati prema nekom ili nekim od ovdje predviđenih elemenata. Na primjer, ovdje nema elemenata poput „Klasa“ ili „Urudžbeni broj“, no u takvim elementima lako je prepoznati identifikatore određene vrste i tako ih mapirati.

Za one izvorene metapodatke za koje se u ovoj *Specifikaciji* neće moći naći odgovarajući element, može se koristiti element „Specifično svojstvo“, koji dopušta definiranje vrste svojstva.

3. Entiteti

Elementi metapodataka u ovom modelu vežu se na neki od entiteta koji su u njemu definirani i mogu se smatrati svojstvima tog entiteta. Definirano je osam kategorija entiteta: Jedinica gradiva, Pojavni oblik, Agent, Događaj, Pravilo, Vrijeme, Mjesto i Koncept. Svi navedeni entiteti, osim zadnjeg, jesu entiteti druge razine norme *Records in Context: A Conceptual Model, Consultation Draft v0.2*. International Council on Archives, 2021.

U sličnim specifikacijama metapodataka za dokumentarno i arhivsko gradivo mogu se naći i drugi entiteti ili klase koje u modelu podataka predstavljaju entitete iskazani su kao specijalizacije jednog od navedenih entiteta, kao kompleksni elementi metapodataka (npr. naziv entiteta) ili putem veza među entitetima koje, kao zasebna klasa, imaju svojstva koja se u velikoj mjeri podudaraju sa svojstvima entiteta Događaj.

3.1. Jedinica gradiva

Jedinica gradiva može biti bilo koji skup povezanih informacija koje se smatraju diskretnom jedinicom. Ima tri specijalizacije: Dokument, Skup dokumenata i Sastavnica.

Ponekad nije sasvim očito radi li se o Dokumentu, Skupu dokumenata ili o Sastavnici. Ovisno o kontekstu u kojem se nalazi, isti informacijski objekt može biti bilo koja od navedenih specijalizacija Jedinice gradiva. Na primjer, dokumenti koji su priloženi drugom dokumentu kao njegovi prilozi u tom će se kontekstu smatrati Sastavnicama. U nekom drugom kontekstu, priloženi dokumenti mogu biti zasebni Dokumenti svaki za sebe, a mogu tvoriti i Skup dokumenata, ako pripadaju istom predmetu ili se nalaze u istom dosjeu.

Nedoumica oko toga kada se radi o Dokumentima, a kada o Skupovima dokumenata može biti kada su u pitanju evidencije, baze podataka, mrežne stranice i drugi informacijski sustavi koji se koriste u poslovanju. Svesci evidencija na papiru, datoteke koje sadrže jednostavnije popise i jednostavniji (multimedijalni) sadržaji vjerojatno će se moći smatrati Dokumentima. Sadržaj informacijskog sustava koji se koristi u poslovanju u pravilu treba deklarirati kao Skup dokumenata (na primjer, datoteka u kojoj je velik broj poruka elektroničke pošte smatra se Skupom dokumenata, iako se radi o samo jednoj datoteci kojom se može upravljati kao da se radi o jednom dokumentu).

3.1.1. Dokument

Dokument čini zatvoren skup informacija koje su zapisane i koje se prikazuju u stalnom obliku, kao rezultat određene aktivnosti nekog agenta. Dokument uvijek upućuje na aktivnost koja je dovela do njegova nastanka (čak i ako je ta aktivnost slabo poznata).

Dokument mora imati najmanje jedan pojarni oblik, a može ih imati i više. Na primjer, dokument, čiji je izvornik na papiru, može biti digitaliziran i tako imati barem dva pojarna oblika.

Ako se dokument čuva u više različitih verzija, treba odlučiti hoće li se takve verzije smatrati istim ili različitim dokumentima. Pri tome treba uzeti u obzir razloge čuvanja različitih verzija, kontekst u kojem se nalaze i značaj onoga po čemu se razlikuju.

3.1.2. Skup dokumenata

Skup dokumenata čine jedan ili više dokumenata, ili jedan ili više Skupova dokumenata, koje povezuje neko zajedničko obilježje. Dokumenti se mogu povezivati u Skup dokumenata na temelju različitih svojstava: prema postupku ili aktivnosti u okviru koje su nastali, prema onome na što se odnose, prema obliku, prema komunikacijskom kanalu kojim su proslijeđeni, prema statusu obrade ili statusu dostupnosti, prema tome komu su namijenjeni ili prema bilo kojem drugom obilježju.

Uobičajeni izrazi kojima se naziva osnovni Skup dokumenata su: predmet, spis i dosje. Ovakvi skupovi dokumenata mogu se udruživati u druge Skupove dokumenata više razine: serije, podserije, fondove ili zbirke.

Dokument može istovremeno pripadati različitim Skupovima dokumenata. Kada je to slučaj, dokumente se često izrađuje u više primjeraka ili ih se kopira i čuva u više primjeraka u različitim Skupovima dokumenata. Pripadnost dokumenta različitim Skupovima dokumenata može se označiti i odgovarajućim referenciranjem.

3.1.3. Dio dokumenta

Dio dokumenta je podskup informacija koje čine dokument s kojim se barem u određenoj mjeri postupa kao sa zasebnim objektom u fizičkom smislu. Ako se radi samo o logičkoj strukturi dokumenta, u pravilu se ne deklariraju zasebni Dijelovi dokumenta. Tako će, primjerice, dokument koji je priložen poruci elektroničke pošte biti zaseban Dio dokumenta, jednakao kao i digitalna slika koja se prikazuje unutar mrežne stranice, dok, s druge strane vjerojatno neće imati smisla kao takve deklarirati pojedina poglavlja teksta.

3.2. Pojavni oblik

U starijim normama za opis gradiva (npr. ISAD(G)) nije bilo ovog entiteta. Uglavnom se moglo podrazumijevati da jedinica gradiva postoji u jednom pojavnom obliku ili da se drugim pojavnim oblikom može upravljati zasebno, tako da je dovoljno znati da takav drugi

oblik negdje postoji (u normi ISAD(G) tomu služi navod o postojanju kopija, odnosno o mjestu čuvanja izvornika).

Za razliku od gradiva na papiru, kod gradiva u elektroničkom obliku, uključujući i digitalizirano gradivo, znatno je vjerojatnije da će se morati upravljati različitim pojavnim oblicima jedinice gradiva, naročito ako se gradivo čuva na dulji rok.

Svaki Dokument i svaki Dio dokumenta mora imati barem jedan pojarni oblik. Skup dokumenata može, ali ne mora imati svoj zaseban pojarni oblik, mada se može i podrazumijevati da ga čine pojarni oblici svih sadržanih Dokumenata.

Za svaki pojarni oblik mora biti određeno koju ili koje jedinice gradiva materijalizira. Pri tome može biti prihvatljiva određena razina nepreciznosti. Na primjer, pojarni oblik gradiva na papiru neke organizacije može obuhvaćati velik broj diskretnih jedinica (npr. „omota spisa“) pri čemu je za svaku jedinicu gradiva određeno u kojoj se jedinici pojavnog oblika nalazi. Nakon digitalizacije gradiva digitalni pojarni oblik može se pohraniti u bazu podataka, tako da svim diskretnim jedinicama pojavnog oblika na papiru odgovara ista jedinica (datoteka) digitalnog pojavnog oblika, pri čemu nedostaje podatak o kojem se dijelu digitalnog pojavnog oblika radi. Ovakav gubitak preciznosti prihvatljiv je samo ako je dostupan mehanizam pomoću kojeg se može učinkovito pretraživati pojarni oblik u kojem je došlo do smanjenja broja diskretnih jedinica pojavnog oblika.

Kopiranjem pojavnog oblika gradiva može nastati novi pojarni oblik istih jedinica gradiva, ali i pojarni oblik nove ili novih jedinica gradiva, ovisno o razlozima nastanka novog pojavnog oblika i o načinu na koji posjednik gradiva pristupa ovom pitanju.

3.3. Agent

Agent je entitet koji može obaviti određenu aktivnost u odnosu na Jedinice građe, Pojavne oblike, druge Agente ili druge entitete u sustavu. Pri tome se prepostavlja određena razina samostalnosti u donošenju odluka, odnosno odgovornosti za obavljene radnje.

Definicija ovog entiteta u normi RiC-CM nešto je uključivija od uobičajenih definicija u sličnim normama. Svojstvo agenta obično se daje fizičkim osobama i grupama koje čine fizičke osobe (npr. pravne osobe, obitelji, grupe koje nemaju pravnu osobnost, ali su definirane kao kolektivno tijelo). Za softverske i druge strojne mehanizme koji obavljaju određene radnje obično se kaže da iza njih стојi neki ljudski agent, da ne mogu biti odgovorni za odluke i da se stoga ne mogu smatrati Agentima. Ovo se odnosi poglavito na položaje (dužnosti) i na mehanizme (uređaji, softver).

3.4. Događaj

RiC definira Događaj kao odsječak zbivanja u vremenu i prostoru koji se promatra kao diskretni objekt. Aktivnost je vrsta događaja koji ima određenu svrhu za nekog Agenta.

U upravljanju dokumentarnim i arhivskim gradivom relevantne mogu biti dvije vrste događaja. Prvoj vrsti pripadaju aktivnosti koje su dovele do nastanka jedinica gradiva. U informacijskim sustavima one mogu biti deklarirane kao zaseban entitet (radni zadaci), predstavljene jedinicom gradiva (predmetni spis) ili navedene u opisu jedinice gradiva.

Drugu vrstu događaja čine radnje s jedinicom gradiva. Neke od takvih radnji potrebno je zabilježiti ili dokumentirati radi provjere autentičnosti i očuvanja integriteta jedinice gradiva (npr. podaci o nastanku jedinice gradiva, o izlučivanju i o predaju gradiva drugoj osobi).

3.5. Ostali entiteti

Pravilo je uvjet koji određuje ponašanja ili svojstva objekata, osobito uvjet pod kojim se odvija neki Događaj. Pravilo kojim se na nekoga prenosi pravo da obavlja određenu aktivnost naziva se Mandat.

Vrijeme može biti datum, razdoblje ili točno vrijeme koje je povezano s drugim entitetom.

Mjesto može biti zemljopisno područje, naseljeno mjesto, dio naselja, administrativno područje ili drugi identificirani lokalitet.

Koncept je pojam, predmet ili bilo kakva stvar koja se dovodi u vezu s drugim entitetom. Često se definira unutar sheme, klasifikacije ili rječnika koji mogu biti specifični za određenu djelatnost ili područje.

4. Opis elemenata metapodataka

Elementi metapodataka ovdje su definirani kao svojstva nekog od entiteta obuhvaćenih modelom podataka. Neka svojstva može dijeliti više različitih entiteta dok su druga specifična za pojedini entitet. Svojstva entiteta opisana su u tablici na sljedeći način.

Broj označava broj svojstva u ovoj specifikaciji. Ako svojstvo ima više semantičkih sastavnica, broj semantičke sastavnice čine broj svojstva i broj sastavnice odijeljeni točkom. Navodi se u prvom retku tablice ispred naziva svojstva.

Naziv je izraz koji identificira i sažeto opisuje svojstvo u obliku koji je očekivan u govoru. Navodi se u prvom retku tablice iz broja svojstva.

Oznaka je niz znakova namijenjen strojnom prepoznavanju svojstva entiteta.

Definicija pobliže opisuje svojstvo entiteta radi preciznijeg i jasnijeg razumijevanja prirode i svrhe svojstva.

Semantičke sastavnice mogu se promatrati kao svojstva složenog elementa metapodataka, odnosno takvog elementa metapodataka koji okuplja ili može okupljati više različitih identificiranih svojstava određenog entiteta.

Ograničenje vrijednosti utvrđuje kakve vrijednosti svojstvo entiteta može imati. Vrijednost svojstva može se ograničiti na vrijednosti s određenog popisa vrijednosti, na određenu vrstu podataka ili na podatke koji udovoljavaju određenom pravilu.

Područje primjene označava entitete na koje je svojstvo primjenjivo.

Učestalost označava je li metapodatak obvezan i može li se ponavljati. Čuvanje povijesti izmjena podatka ne utječe na njegovu učestalost.

Način nastanka je izraz koji sadrži uputu o kako bi trebalo generirati metapodatak (ručno ili sistemski).

Reference su oznake podudarnih svojstava u drugim normama. Odabrane su norme EAD3, MODS, EAC-CPF i RiC v0.2. Stupanj podudarnosti nije isti kod svih svojstava. Mapiranje podataka ovdje je samo informativno i ne sadrži potpunu putanju: u pravilu su izostavljeni međuelementi.

U tablici se navode i **Primjeri** vrijednosti svojstva entiteta koje se opisuje i po potrebi **Napomene** koje mogu sadržavati dodatne upute o tome kako oblikovati njegove vrijednosti ili kada ga je potrebno koristiti.

5. Svojstva entiteta

Svaki entitet može imati bilo koje svojstvo za koje je uključen u područje primjene. Svi entiteti imaju nekoliko osnovnih svojstava, kao što su Identifikator, Naziv i Napomena. Mnoga svojstva entiteta imaju semantičke sastavnice. One su većinom preuzete iz postojećih normi za opis dokumentarnog i arhivskog gradiva, prije svega iz normi EAD, MODS i EAC-CPF. Većina semantičkih sastavnica rijetko se koristi u opisu gradiva, tako da se u jednostavnijem formatu opisa svojstva mogu koristiti i bez semantičkih sastavnica. Radi sukladnosti sa slučajevima u kojima se te sastavnice koriste mjestimice je potrebno pretpostaviti predodređenu vrijednost nekorištene sastavnice (npr. ako se ne koriste semantičke sastavnice uz 2. Naziv, za jedinice gradiva smatra se da je to njihov glavni naziv).

5.1. Opće semantičke sastavnice

Sva svojstva entiteta imaju, pored onih semantičkih sastavnica koje su navedene u opisu svojstva, i nekoliko istovrsnih semantičkih sastavnica koje se u ovom dokumentu ne navode i ne opisuju zasebno za svako pojedino svojstvo, budući da se koriste uvijek na isti način i bez specifičnosti ili primjera na koje bi trebalo posebno upozoriti. To su: *ID, jezik, pismo i podudarno svojstvo*. Izuzetak su ono svojstva za koje je izrijekom navedeno da nemaju semantičkih sastavnica.

ID je semantička sastavnica koja služi za jednoznačnu identifikaciju elementa metapodataka ili za njegovo referenciranje u dokumentu ili u sustavu za upravljanje metapodacima. U xml shemama na koje se u ovom dokumentu upućuje odgovaraju joj @id odnosno @xml:id odgovarajućih elemenata

Semantičke sastavnice *jezik* i *pismo* označavaju jezik i pismo kojima je pisan sadržaj pojedinog elementa metapodataka. Oznaka jezika navodi se prema normi ISO 639-2b, a oznaka pisma prema normi ISO 15924. Ove semantičke sastavnice treba razlikovati od jezika i pisma kao svojstava jedinice gradiva. U xml shemama na koje se u ovom dokumentu upućuje odgovaraju im @lang i @script ili njima istoznačni atributi sličnih naziva.

Semantička sastavnica *podudarno svojstvo* služi tomu da se identificira podudaran semantički element prema nekoj drugoj normi. U normi EAD tomu odgovara @encodinganalog.

5.2. Opis svojstava entiteta

1. Identifikator	
Oznaka	identifikator
Definicija	Podatak koji jednoznačno identificira objekt u sustavu ili globalno
Semantičke sastavnice	1.1 Vrsta identifikatora 1.2. URI vrste identifikatora 1.3. Vrijednost identifikatora 1.4. Status identifikatora 1.5. Oznaka zemlje identifikatora 1.6. Oznaka ustanove identifikatora 1.7. Natpis identifikatora
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Svi
Učestalost	1, ∞
Reference	ead:unitid DCMI http://purl.org/dc/terms/identifier RiC-A22 Identifier mods:identifier ead-cpf:entityId premis:objectIdentifier
Napomene	<p>Obvezan je jedan identifikator koji ima svojstvo glavnog ili sistemskog identifikatora, odnosno osigurava jednoznačnu identifikaciju objekta u sustavu.</p> <p>Ako jedinica gradiva ima samo jedan pojavnji oblik, moguće je da se dva entiteta neće razlikovati i da će svojstva specifična za pojavnji oblik biti dodana opisu jedinice gradiva. Tada nije nužno zasebno identificirati i jedinicu gradiva i pojavnji oblik.</p> <p>Identifikator pojavnog oblika mora omogućiti njegovo pronalaženje, samostalno ili u kombinaciji s drugim podatkom s kojim je povezan. Za oblike pohranjene na mrežno dostupnim resursima poželjno je koristiti mrežnu adresu ili drugi podatak koji omogućuje automatizirani dohvati mrežne adrese.</p> <p>Za pojavnje oblike zapisane na medijima koji se pohranjuju u fizičkom obliku i dohvaćaju fizički (kutija, film, CD, DVD i dr.) identifikator treba sadržavati barem podatak koji identificira tehničku jedinicu. To može biti oznaka kutije, omota, mape, broj CD-a i sl. Ako je ovakva fizička jedinica</p>

	<p>podijeljena na dijelove, kao što su mape ili omoti, navodi se i oznaka ili naziv dijela.</p> <p>U jednostavnijem modelu podataka identifikator ne mora imati semantičke sastavnice. Tada se podrazumijeva da upisana vrijednost odgovara semantičkoj sastavničkoj 1.3. Vrijednost identifikatora, da je 1.1. Vrsta identifikatora „sistemska identifikator“, a 1.4. Status identifikatora „važeći“. Ako je upisano više takvih identifikatora, u pripremi metapodataka za izvoz iz sustava potrebno je jedan od njih označiti kao glavni (onaj za koji se jamči jedinstvenost u sustavu).</p> <p>Identifikatori koji se lokalno koriste mogu imati i druge semantičke sastavnice (npr. jezik, oznake strukturnih sastavnica identifikatora). Takve sastavnice, koje ne podržavaju norme EAD3 ili MODS, pri izvozu podataka mogu se izostaviti.</p>
--	---

1.1. Vrsta identifikatora	
Oznaka	identifikatorVrsta
Definicija	Izraz koji označava domenu u kojoj je vrijednost identifikatora jedinstvena
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitid @localtype mods:identifier @type eac-cpf:entityId @localType premis:objectIdentifierType
Primjeri	URI ARK Lokalni sistemski identifikator UUID KLASA
Napomene	Vrsta identifikatora ne mora biti eksplicitno navedena ako je na razini informacijskog sustava poznato koja se vrsta identifikatora koristi. Prilikom izvoza podataka iz sustava vrsta identifikatora treba se izrijekom navesti. Ako vrsta identifikatora nije određena, smatra se da se radi o lokalnom sistemskom identifikatoru. Ako se koristi popis dopuštenih vrijednosti, poželjno je da sadrži i

	vrijednosti s popisa: http://www.loc.gov/standards/sourcelist/standard-identifier.html
--	---

1.2. URI vrste identifikatora	
Oznaka	identifikatorVrstaURI
Definicija	Označava URI koji definira vrstu identifikatora.
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	URI
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitid:ref mods:identifier @typeURI
Primjeri	
Napomene	

1.3. Vrijednost identifikatora	
Oznaka	identifikatorVrijednost
Definicija	Niz znakova koji jednoznačno identificira objekt u domeni koja je određena pripadajućom vrstom identifikatora
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Pojedine vrste identifikatora mogu imati svoja ograničenja i pravila prema kojima se oblikuje vrijednost identifikatora.
Područje primjene	Svi
Učestalost	1
Reference	ead:unitid DCMI http://purl.org/dc/terms/identifier mods:identifier

	eac-cpf:entityID RiC-A22 Identifier premis:objectIdentifierValue
Primjeri	https://archive.org/details/bub_gb_P9mAAAAcAAJ 01806231-2c8c-4482-9bb1-8e47e747784f
Napomene	U jednostavnijem modelu podataka u kojem identifikator nema semantičke sastavnice, ovo semantička sastavnica podudara se sa svojstvom 1. Identifikator.

1.4. Status identifikatora	
Oznaka	identifikatorStatus
Definicija	Izraz ili oznaka koja pojašnjava status identifikatora.
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitid @localtype mods:identifier @invalid
Primjeri	Važeći Nevažeći
Napomene	Neki identifikatori mogu biti zamijenjeni ili zastarjeli, naslijedjeni iz drugog sustava. U nedostatku odgovarajućeg svojstva u normi PREMIS moguće je koristiti svojstvo <i>significantProperties</i> ili <i>significantPropertiesExtension</i> , a u normi EAD atribut <i>localtype</i> čija vrijednost sadrži odgovarajući izraz.

1.5. Oznaka zemlje identifikatora	
Oznaka	identifikatorZemlja
Definicija	Jedinstvena oznaka zemlje prema ISO 3166-1
Semantičke	Nema

sastavnice	
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitid @countrycode
Primjeri	HR CZ
Napomene	

1.6. Oznaka ustanove identifikatora	
Oznaka	identifikatorUstanova
Definicija	Jedinstvena oznaka ustanove koja je odgovorna za entitet koji se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitid @repositoryencoding
Primjeri	HDA DARI
Napomene	

1.7. Natpis identifikatora	
Oznaka	identifikatorNatpis
Definicija	Natpis koji se prikazuje umjesto općeg natpisa „Identifikator“ ili vrste identifikatora kada tako odgovara u prikazu podataka u nekom okruženju
Semantičke sastavnice	Nema

Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitid @label mods:identifier @displayLabel
Primjeri	Inventarni broj: Signatura:
Napomene	Može biti identičan vrsti identifikatora, ako tako odgovara u danom okruženju.

2. Naziv	
Oznaka	Naziv
Definicija	Naziv, ime ili naslov koji je dodijeljen objektu ili po kojem je objekt poznat
Semantičke sastavnice	2.1. Vrsta naziva 2.2. Vrijednost naziva 2.3. Razdoblje naziva 2.4. Status naziva 2.5. Natpis naziva
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Svi
Učestalost	1, ∞
Reference	ead:unittitle DCMI http://purl.org/dc/terms/title mods:titleInfo, mods:name RiC-A28 Name eac-cpf:nameEntry
Primjeri	
Napomene	Svaki objekt mora imati jedan naziv koji je prema vrsti glavni naziv tog objekta. Za jedini naziv podrazumijeva se da je glavni. Navedene semantičke sastavnice (osim jedne) potječu iz drugih usporedivih normi (EAD i norme bibliografskog opisa). Lokalni sustavi ne moraju ih koristiti. Ako semantičkih sastavnica nema, smatra se da se 2.

	<i>Naziv podudara s 2.2. Vrijednost naziva i da je to po vrsti glavni naziv.</i>
--	--

2.1. Vrsta naziva	
Oznaka	nazivVrsta
Definicija	Izraz koji označava vrstu naziva objekta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti vrijednosti s popisa dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Svi
Učestalost	1, 0
Reference	ead:unittitle @localtype mods:titleInfo @type, @otherType; mods:name @type eac-cpf:nameEntry @localType
Primjeri	Glavni naziv Alternativni naziv Autorizirani naziv Skraćeni naziv Usporedni naziv Oblik za prikaz
Napomene	Ako objekti u sustavu imaju samo jedan naziv, podrazumijeva se da je to glavni naziv. U tom slučaju podatak ne mora biti eksplisitno naveden.

2.2. Vrijednost naziva	
Oznaka	nazivVrijednost
Definicija	Niz podataka koji imenuju objekt
Semantičke sastavnice	2.2.1. Sastavnica naziva 2.2.2. Vrsta sastavnice naziva
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi

Učestalost	1
Reference	<p>ead:unittitle DCMI http://purl.org/dc/terms/title mods:titleInfo, mods:name RiC-A28 Name eac-cpf:nameEntry</p>
Primjeri	<p>Ministarstvo kulture Republike Hrvatske: Analiza financiranja programa javnih potreba u kulturi 2018. godine (<i>primjer za jedinicu gradiva</i>) Sveta Nedjelja. Upravni odjel za opće poslove (<i>primjer za korporativno tijelo</i>)</p>
Napomene	<p>Za oblikovanje vrijednosti naziva pojedinih vrsta entiteta mogu se koristiti posebna pravila kao što su pravila normativne kontrole za nazive osoba.</p> <p>Vrijednost naziva najčešće neće imati semantičke sastavnice. Neke norme, međutim, nude mogućnost korištenja većeg broja semantičkih sastavnica (npr. EAD3, MARC 21), odnosno segmentiranja naziva na sastavnice.</p>

2.2.1. Sastavnica naziva	
Oznaka	nazivVrijednostSastavnica
Definicija	Zasebna semantička jedinica koja je dio vrijednosti naziva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi
Učestalost	1, ∞
Reference	<p>ead:unittitle:abbr ... title mods:titleInfo:title ... nonSort eac-cpf:nameEntry*</p>
Primjeri	
Napomene	

2.2.2. Vrsta sastavnice naziva

Oznaka	nazivVrijednostSastavnicaVrsta
Definicija	Podaci koji definiraju vrstu sastavnice naziva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Svi
Učestalost	1, ∞
Reference	ead: nazivi elemenata koje može sadržavati <unittitle> mods: nazivi podelemenata u <titleInfo> i u <name>
Primjeri	Naslov Podnaslov Dio imena Prezime Ime Naziv višeg tijela Naziv više jedinice
Napomene	

2.3. Razdoblje naziva

Oznaka	nazivRazdoblje
Definicija	Vremensko razdoblje u kojem je objekt imao određeni naziv
Semantičke sastavnice	Vidi svojstva 45. do 50.
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unittitle:date eac-cpf:useDates
Primjeri	

Napomene	
-----------------	--

2.4. Status naziva	
Oznaka	nazivStatus
Definicija	Podatak koji označava je li naziv važeći ili je brisan
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Svi
Učestalost	1, 0
Reference	ead:unittitle @localType mods:titleInfo @otherType eac-cpf:nameEntry @localType
Primjeri	Brisan
Napomene	Ponekad može biti potrebno čuvati podatke o brisanom nazivu entiteta radi praćenja njegove povijesti.

2.5. Natpis naziva	
Oznaka	nazivNatpis
Definicija	Izraz koji može zamjenjivati riječ „naziv“ u prikazu podataka o nazivu objekta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unittitle @label

	mods:titleInfo @displayLabel; mods:name @displayLabel
Primjeri	Ime i prezime Naslov
Napomene	

3. Sažetak	
Oznaka	sazetak
Definicija	Općenita opisna napomena o objektu kojom se ukratko opisuju njegova važnija obilježja
Semantičke sastavnice	3.1. Natpis sažetka 3.2. Sadržaj sažetka 3.3. Vrsta sažetka
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A16 Descriptive Note ead:abstract mods:abstract eac-cpf:abstract DCMI http://purl.org/dc/terms/abstract
Primjeri	
Napomene	Ovo svojstvo može se koristiti za opis entiteta.

3.1. Natpis sažetka	
Oznaka	sazetakNatpis
Definicija	Izraz koji se prikazuje kao naziv sažetka
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti naziv opisnog elementa metapodataka kako

	je određen normom opisa koja se primjenjuje.
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:abstract @label mods:abstract @displayLabel
Primjeri	Osnovni podaci Sažetak Opis
Napomene	

3.2. Sadržaj sažetka	
Oznaka	sazetakSadrzaj
Definicija	Narativni opis objekta koji se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	
Područje primjene	Svi
Učestalost	1
Reference	ead:abstract mods:abstract eac-cpf:abstract
Primjeri	
Napomene	

3.3. Vrsta sažetka	
Oznaka	sazetakVrsta
Definicija	Izraz koji semantički sužava ili pojašnjava sažetak.
Semantičke sastavnice	Nema

Ograničenje	
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	ead:abstract @localType mods:abstract @type eac-cpf:abstract @localType
Primjeri	
Napomene	

4. Napomena	
Oznaka	napomena
Definicija	Podaci o entitetu koji nisu predviđeni drugdje u modelu podataka
Semantičke sastavnice	4.1. Vrsta napomene 4.2. Sadržaj napomene
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A16 Descriptive Note ead:didnote mods:note eac-cpf:descriptiveNote (u localDescription)
Primjeri	
Napomene	

4.1. Vrsta napomene	
Oznaka	napomenaVrsta
Definicija	Izraz kojim se pobliže definira o kakvoj se napomeni radi
Semantičke	Nema

sastavnice	
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi
Učestalost	0, 1
Reference	RiC-A16 Descriptive Note ead:didnote @localtype mods:note @type
Primjeri	
Napomene	

4.2. Sadržaj napomene	
Oznaka	napomenaSadržaj
Definicija	Tekstualni navod koji sadrži napomenu
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Svi
Učestalost	1
Reference	RiC-A16 Descriptive Note ead:didnote mods:note
Primjeri	
Napomene	

5. Vrsta zapisa	
Oznaka	zapisVrsta
Definicija	Navod o osnovnoj vrsti ili obliku zapisa
Semantičke	Osnovne semantičke sastavnice

sastavnice	
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	1
Reference	dc:type edm:type ead:genreform (uz @localType="edmType") mods:genre (uz @type="edmType")
Primjeri	TEXT IMAGE SOUND VIDEO 3D
Napomene	Ovo i svojstva 6. Vrsta sadržaja i 7. Vrsta gradiva predstavljaju specijalizacije općenitijeg koncepta vrste gradiva prema različitim aspektima prema kojima se vrsta gradiva može definirati. Ovo je svojstvo definirano kao obvezno modelom podataka EDM.

6. Vrsta sadržaja	
Oznaka	sadržajVrsta
Definicija	Podatak o vrsti sadržaja gradiva koje se opisuje
Semantičke sastavnice	6.1. Natpis vrste sadržaja 6.2. Naziv vrste sadržaja
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	1
Reference	RiC-A10 Content Type ead:genreform (uz odgovarajući @localType) mods:typeOfResource dc: http://purl.org/dc/terms/typ
Primjeri	Tekstualni dokumenti Fotografije

	Tehnički nacrti
Napomene	<p>Kada shema ili norma koja se koristi za kodiranje podataka nema zasebno definiran element metapodataka za ovo svojstvo, već se koristi isti element koji se koristi za kodiranje svojstva 5. Vrsta zapisa ili svojstva 7. Vrsta gradiva, potrebno je koristiti indikator kojim se definira za što se takav element metapodataka koristi. U normi EAD može se koristiti @localType.</p> <p>U jednostavnijoj primjeni ove specifikacije, kada se ovo svojstvo koristi bez semantičkih sastavnica, svojstvo je identično svojstvu 6.3 Naziv vrste sadržaja.</p>

6. 1. Natpis vrste sadržaja	
Oznaka	sadržajVrstaNatpis
Definicija	Izraz koji se želi prikazati kao onaj koji označava ovo svojstvo
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, 1
Reference	mods:typeOfResource @displayLabel
Primjeri	
Napomene	Koristi se kada se umjesto naziva vrste sadržaja želi prikazati neki drugi naziv.

6.2. Naziv vrste sadržaja	
Oznaka	sadržajVrstaNaziv
Definicija	Izraz koji opisuje vrstu sadržaja jedinice gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva

Učestalost	1
Reference	RiC-A10 Content Type EAD:genreform: mods:typeOfResource
Primjeri	Tekstualni dokumenti Fotografije Tehnički nacrti
Napomene	

7. Vrsta gradiva	
Oznaka	gradivoVrsta
Definicija	Naziv o vrsti gradiva jedinice koja se opisuje, odnosno o vrstama gradiva koje sadrži
Semantičke sastavnice	7.1. Natpis vrste gradiva 7.2. Naziv vrste gradiva 7.3. Tip vrste gradiva
Ograničenje	Nema, poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A10 Content Type ead:genreform (uz odgovarajući @localType) mods:genre dc: http://purl.org/dc/terms/typ
Primjeri	Ugovor Izvješće Topografska karta Prezentacija
Napomene	Kada shema ili norma koja se koristi za kodiranje podataka nema zasebno definiran element metapodataka za ovo svojstvo, već se koristi isti element koji se koristi za kodiranje svojstva 5. Vrsta zapisa ili svojstva 6. Vrsta sadržaja, potrebno je koristiti indikator kojim se definira za što se takav element metapodataka koristi. U normi EAD može se koristiti @localType.

	U jednostavnijoj primjeni ove specifikacije, kada se ovo svojstvo koristi bez semantičkih sastavnica, svojstvo je identično svojstvu 7.2. Naziv vrste gradiva.
--	--

7.1. Natpis vrste gradiva

Oznaka	gradivoVrstaNatpis
Definicija	Izraz koji se želi prikazati kao onaj koji označava ovo svojstvo
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, 1
Reference	mods:genre @displayLabel
Primjeri	
Napomene	

7.2. Naziv vrste gradiva

Oznaka	gradivoVrstaNaziv
Definicija	Izraz koji opisuje vrstu gradiva koje sadrži jedinica koja se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, 1
Reference	RiC-A10 Content Type ead:genreform mods:genre dc: http://purl.org/dc/terms/typ
Primjeri	Ugovor

	Izvješće Topografska karta Prezentacija
Napomene	

7.3.Tip vrste gradiva	
Oznaka	gradivoVrstaTip
Definicija	Izraz kojim se dodatno specificira aspekt jedinice gradiva prema kojem je određena vrsta gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, 1
Reference	mods:genre @type ead:genreform @relator (približno)
Primjeri	Stil Tehnika izrade*
Napomene	Navedeni primjer Tehnika izrade odnosi se na nastanak gradiva u izvornom obliku (npr. dagerotipija), što je svojstvo koje nasljeđuju svi pojavnici oblici jedinice gradiva.

8. Razina	
Oznaka	razina
Definicija	Hijerarhijska razine udruživanja jedinice gradiva
Semantičke sastavnice	8.1. Naziv razine 8.2. Prikaz naziva razine
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva

Učestalost	0,1
Reference	RiC-A36 Record Set Type ead:archdesc, ead:c... @level mods:genre (uz odgovarajući @type)
Primjeri	
Napomene	

8.1. Naziv razine	
Oznaka	razinaNaziv
Definicija	Naziv hijerarhijske razine udruživanja jedinice gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0,1
Reference	RiC-A36 Record Set Type ead:archdesc, ead:c... @level mods:genre (uz odgovarajući @type)
Primjeri	Fond Zbirka Podfond Serija Podserija Grupa Predmet Dio predmeta Dokument Drugo
Napomene	Uz naziv „Spis“ s popisa primjera često se koriste i nazivi „Predmet“ ili „Dosje“. Ponekad ih se koristi u različitim značenjima, no ovdje je važno to što se radi o osnovnim jedinicama udruživanja dokumenata. Spise s osobito velikom količinom gradiva često se dijeli na više dijelova, radi lakšeg rukovanja gradivom.

8.2. Prikaz naziva razine	
Oznaka	razinaPrikaz
Definicija	Izraz koji se u određenom kontekstu prikazuje umjesto naziva razine
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0,1
Reference	mods:genre @displayLabel (uz odgovarajući @type)
Primjeri	Prilog Projekt Album
Napomene	U navedenim primjerima „Prilog“ stoji za sastavnicu, „Projekt“ za predmet.

9. Klasifikacija	
Oznaka	klasifikacija
Definicija	Podaci o klasifikacijskoj shemi i/ili oznaci koju je stvaratelj gradiva ili netko drugi dodijelio jedinici gradiva
Semantičke sastavnice	9.1. Klasifikacijska oznaka 9.2. Prikaz klasifikacijske označke 9.3. Klasifikacijska shema 9.4. Status klasifikacijske označke
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A07 Classification ead:fileplan

	mods:classification
Primjeri	
Napomene	

9.1. Klasifikacijska oznaka

Oznaka	klasifikacijaOznaka
Definicija	Klasifikacijska oznaka dodijeljena jedinici gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	1
Reference	RiC-A07 Classification ead:fileplan mods:classification
Primjeri	612-06/20-01-01
Napomene	

9.2. Prikaz klasifikacijske oznake

Oznaka	klasifikacijaPrikaz
Definicija	Izraz koji zamjenjuje klasifikacijsku oznaku u prikazu u određenom kontekstu
Semantičke sastavnice	
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, 1
Reference	ead:fileplan @altRender mods:classification @displayLabel

Primjeri	Arhivska djelatnost - Općenito
Napomene	

9.3. Klasifikacijska shema	
Oznaka	klasifikacijaSchema
Definicija	Podatak o klasifikacijskoj shemi kojoj pripada klasifikacijska oznaka
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, 1
Reference	ead:fileplan @localType mods:classification @authority
Primjeri	
Napomene	

9.4. Status klasifikacijske oznake	
Oznaka	klasifikacijaStatus
Definicija	Indikator koji označava je li klasifikacijska oznaka važeća ili zamijenjena ili brisana
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	Brisano
Napomene	U uredskom poslovanju može doći do spajanja ili razdvajanja spisa ili do promjene ili brisanja klasifikacijske oznake koja je prethodno dodijeljena

	spisu. U nekim slučajevima može biti potrebno sačuvati podatak o ranije dodijeljenoj klasifikacijskoj oznaci.
--	---

10. Dostupnost	
Oznaka	dostupnost
Definicija	Podaci koji pokazuju je li jedinica gradiva dostupna na uvid javnosti, odnosno osobama koje nemaju posebno određena prava na uvid u podatke koje gradivo sadrži.
Semantičke sastavnice	10.1. Osnova za ograničenje dostupnosti 10.2. Navod o dostupnosti 10.3. Natpis dostupnosti
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A08 Conditions of Access ead:accessrestrict mods:accessCondition
Primjeri	
Napomene	Ako se koristi element mods:accessCondition ili drugi takav općenitije definiran element, potrebno je na odgovarajući način (npr. odgovarajućim atributom) specificirati da se radi o dostupnosti gradiva.

10.1. Osnova za ograničenje dostupnosti	
Oznaka	dostupnostOgranichenjeOsnova
Definicija	Podatak koji identificira pravnu osnovu za nedostupnost ili ograničenje dostupnosti jedinice gradiva ili nepostojanje takve osnove
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva

	Pojavni oblik
Učestalost	1
Reference	ead:accessrestrict @localtype mods:accessCondition @type
Primjeri	Osobni podaci
Napomene	<p>Preporučuje se koristiti sljedeće dopuštene vrijednosti: nema, postupak u tijeku, klasificirani podaci, poslovna tajna, profesionalna tajna, porezna tajna, osobni podaci, intelektualno vlasništvo, međunarodni ugovor, diplomatski odnosi, zaštita učinkovitosti i neovisnosti postupka, informacija u postupku izrade, zaštita slobode davanja mišljenja i izražavanja stavova, drugo.</p> <p>Ako se za kodiranje podatka koristi mods:accessCondition @type, ispred preporučene vrijednosti poželjno je staviti prefiks „ograničenje dostupnosti“.</p>

10.2 Navod o dostupnosti	
Oznaka	dostupnostNavod
Definicija	Narativni opis dostupnosti gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:accessrestrict mods:accessCondition (s @type="ograničenje dostupnosti")
Primjeri	Nedostupno do 2030., osobni podaci.
Napomene	

10.3. Natpis dostupnosti

Oznaka	dostupnostNatpis
Definicija	Izraz koji se prikazuje uz ili umjesto opisa dostupnosti
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:accessrestrict @altrender* mods:accessCondition @displayLabel
Primjeri	Dostupnost Ograničenje dostupnosti
Napomene	

11. Ograničenje korištenja	
Oznaka	koristenjeOgranichenje
Definicija	Podaci o ograničenju korištenja jedinice gradiva
Semantičke sastavnice	11.1. Osnova za ograničenje prava korištenja 11.2. Navod o ograničenju prava korištenja 11.3. Natpis ograničenja prava korištenja
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:userrestrict mods:accessCondition (uz odgovarajući @type)
Primjeri	
Napomene	

11.1. Osnova za ograničenje prava korištenja	
Oznaka	koristenjeOgranicenjeOsnova
Definicija	Izraz koji identificira razlog za ograničenje prava korištenja gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	1
Reference	ead:userrestrict (uz odgovarajući @localtype) mods:accessConditions (uz odgovarajući @type)
Primjeri	Autorsko pravo Filmska prava Trgovačko ograničenje Ostalo
Napomene	

11.2 Navod o ograničenju prava korištenja	
Oznaka	koristenjeOgranicenjeNavod
Definicija	Narativni opis ograničenja prava korištenja gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:userrestrict (uz odgovarajući @localtype) mods:accessConditions (uz odgovarajući @type)
Primjeri	PDM CC-BY

Napomene	Ako je osnova za ograničenje prava korištenja autorsko ili srođno pravo, navod o ograničenju prava korištenja treba sadržavati standardiziranu oznaku navoda o pravima prema Europeani.
-----------------	---

11.3 Natpis ograničenja prava korištenja	
Oznaka	koristenjeOgranicenjeNatpis
Definicija	Narativni opis ograničenja prava korištenja gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:userrestrict (uz odgovarajući @localtype) mods:accessConditions (uz odgovarajući @type)
Primjeri	
Napomene	

12. Sadržaj	
Oznaka	sadrzaj
Definicija	Navod o sadržaju jedinice gradiva ili pojavnog oblika koji se opisuje
Semantičke sastavnice	12.1. Natpis sadržaja 12.2. Opis sadržaja 12.3. Vrsta sadržaja
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A38 Scope and content

	ead:scopecontant mods:tableOfContents
Primjeri	
Napomene	

12.1. Natpis sadržaja	
Oznaka	sadrzajNatpis
Definicija	Izraz koji zamjenjuje uobičajeni natpis koji se koristi za navod o sadržaju jedinice gradiva ili pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:scopecontant @altrender* mods:tableOfContents @displayLabel
Primjeri	
Napomene	

12.2. Opis sadržaja	
Oznaka	sadrzajOpis
Definicija	Narativni ili strukturirani opis sadržaja jedinice gradiva ili pojavnog oblika koji se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik

Učestalost	0, 1
Reference	RiC-A38 Scope and content ead:scopecontant mods:tableOfContents
Primjeri	
Napomene	

12.3. Vrsta sadržaja	
Oznaka	sadrzajVrsta
Definicija	Izraz koji označava vrstu opisa sadržaja jedinice gradiva ili pojavnog oblika koji se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:scopecontant @localType mods:tableOfContents @type
Primjeri	
Napomene	

13. Povijest	
Oznaka	povijest
Definicija	Navod o povijesti objekta koji se opisuje
Semantičke sastavnice	13.1. Natpis povijesti 13.2. Opis povijesti 13.3. Vrsta opisa povijesti

Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik Agent Događaj Pravilo Mjesto
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A21 History ead:custodhist eac-cpf:biogHist
Primjeri	
Napomene	

13.1. Natpis povijesti	
Oznaka	povijestNatpis
Definicija	Izraz koji zamjenjuje uobičajeni natpis koji se koristi za navod o povijesti jedinice gradiva ili pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik Agent Događaj Pravilo Mjesto
Učestalost	0, 1
Reference	ead:custodhist @altrender* eac-cpf:biogHist localType
Primjeri	Povijest jedinice gradiva Biografija

Napomene	
-----------------	--

13.2. Opis povijesti	
Oznaka	povijestOpis
Definicija	Narativni ili strukturirani navod o povijesti objekta koji se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik Agent Događaj Pravilo Mjesto
Učestalost	0, 1
Reference	ead:custodhist eac-cpf:biogHist
Primjeri	
Napomene	Opis povijesti objekta može biti narativan ili strukturiran u obliku popisa s kronološkim natuknicama ili popisa događaja i aktivnosti.

13.3. Vrsta opisa povijesti	
Oznaka	povijestVrsta
Definicija	Izraz koji identificira vrstu opisa povijesti objekta koji se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik

	Agent Događaj Pravilo Mjesto
Učestalost	0, 1
Reference	ead:custodhist @locality eac-cpf:biogHist @localType
Primjeri	
Napomene	

14. Jezik	
Oznaka	jezik
Definicija	Navod o jeziku kojim je pisana jedinica gradiva, odnosno o jeziku koji koristi agent
Semantičke sastavnice	14.1. Natpis jezika 14.2. Naziv jezika 14.3. Oznaka jezika 14.4. Napomena o jeziku
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A25 Language ead:langmaterial mods:language eac-cpf:languageUsed
Primjeri	
Napomene	

14.1. Natpis jezika

Oznaka	JezikNatpis
Definicija	Izraz koji zamjenjuje uobičajeni natpis koji se koristi za navod o jeziku
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, 1
Reference	ead:language @label mods:language @displayLabel
Primjeri	
Napomene	

14.2. Naziv jezika	
Oznaka	jezikNaziv
Definicija	Izraz koji označava jezik
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, 1
Reference	RiC-A25 Language ead:language mods:language eac-cpf:language
Primjeri	hrvatski
Napomene	

14.3. Oznaka jezika

Oznaka	jezikOznaka
Definicija	Oznaka jezika prema ISO 639-1 ili ISO 639-2
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, 1
Reference	ead:language @langcode mods:languageTerm @authority eac-cpf:language @languageCode
Primjeri	hrv
Napomene	

14.4. Napomena o jeziku

Oznaka	jezikNapomena
Definicija	Dodatne informacije o jeziku
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, 1
Reference	ead:langmaterial:descriptiveNote mods:note (s odgovarajućim @type) eac-cpf:languageUsed:languageDeclaration:descriptiveNote>
Primjeri	
Napomene	

15. Pismo	
Oznaka	pismo
Definicija	Navod o pismu kojim je pisana jedinica gradiva, odnosno o pismu koji koristi agent
Semantičke sastavnice	15.1. Natpis pisma 15.2. Naziv pisma 15.3. Oznaka pisma
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:script mods:scriptTerm eac-cpf:script
Primjeri	
Napomene	

15.1. Natpis pisma	
Oznaka	pismoNatpis
Definicija	Izraz koji zamjenjuje uobičajeni natpis koji se koristi za navod o pismu
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, 1
Reference	ead:script @label
Primjeri	

Napomene	
-----------------	--

15.2. Naziv pisma	
Oznaka	pismoNaziv
Definicija	Izraz koji označava pismo
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, 1
Reference	ead:script mods:scriptTerm eac-cpf:script
Primjeri	latinica
Napomene	

15.3. Oznaka pisma	
Oznaka	pismoOznaka
Definicija	Oznaka pisma prema normi ISO 15924
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva Agent
Učestalost	0, 1
Reference	ead:script @scriptcode mods:scriptTerm (s @type="code" i @authority="iso15924") eac-cpf:scriptCode

Primjeri	Glag
Napomene	

16. Količina	
Oznaka	kolicina
Definicija	Podaci o količini gradiva
Semantičke sastavnice	16.1. Broj jedinica 16.2. Mjerna jedinica 16.3. Aspekt količine 16.4. Navod o količini
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdesc; ead:physdescstructured mods:extent RiC-A35 Record Resource Extent RiC-A23 Instantiation Extent
Primjeri	
Napomene	Podatak o količini gradiva može se iskazati u jednostavnom ili u strukturiranom obliku. Ako se iskazuje u jednostavnom obliku, koristi se semantička sastavnica 16.4. <i>Navod o količini</i> .

16.1. Broj jedinica	
Oznaka	kolicinaBrojJedinica
Definicija	Broj mjernih jedinica gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Broj (pozitivan)

Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:quantity mods:extent (uz odgovarajući @type)
Primjeri	
Napomene	

16.2. Mjerna jedinica	
Oznaka	kolicinaMjernaJedinica
Definicija	Oznaka mjerne jedinice u kojoj se izražava količina gradiva.
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unittype
Primjeri	Kutija Metar Byte Znak Riječ Fotografija
Napomene	Prema vrsti mjerne jedinice može se odrediti odnosi li se podatak o količini na jedinicu gradiva ili na pojavnji oblik jedinice gradiva. Primjerice, podatak o tome da spis sadrži pet dokumenata, da zvučni zapis traje dvadeset minuta ili da dokument sadrži određen broj riječi ili znakova, odnosi se na jedinicu gradiva. S druge strane, podaci o količini medija, veličini datoteka, broju kutija ili zauzeću polica, odnose se na pojavnji oblik.

16.3. Aspekt količine

Oznaka	kolicinaAspekt
Definicija	Navod o aspektu jedinice gradiva ili pojavnog oblika za koji se iskazuje količina
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured @physdescstructtype (@otherphysdescstructuretype)
Primjeri	Prostor Spremnik Nosač zapisa Količina zapisa Trajanje reprodukcije Sadržana jedinica Ostalo
Napomene	

16.4. Navod o količini

Oznaka	kolicinaNavod
Definicija	Narativni iskaz o količini gradiva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdesc mods:extent

	RiC-A35 Record Resource Extent
Primjeri	20 fotografija
Napomene	

17. Dimenzije	
Oznaka	dimenziye
Definicija	Navod o dimenzijama jedinice gradiva ili pojavnog oblika jedinice gradiva
Semantičke sastavnice	17.1. Vrsta dimenzije 17.2. Mjerna jedinica 17.3. Veličina dimenzije 17.4. Navod o dimenzijama
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:dimensions
Primjeri	
Napomene	Podatak o dimenzijama jedinice gradiva može se iskazati u jednostavnom ili u strukturiranom obliku. Ako se iskazuje u jednostavnom obliku, koristi se semantička sastavnica 17.4. <i>Navod o dimenzijama</i> . Dimenzije se obično smatraju svojstvom pojavnog oblika jer se odnose na fizička svojstva materijala ili nosača zapisa.

17.1. Vrsta dimenzije	
Oznaka	dimenziyeVrsta
Definicija	Podatak koji identificira vrstu dimenzije
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti

Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:dimensions @locattype
Primjeri	Širina Visina Promjer
Napomene	

17.2. Mjerna jedinica dimenzije	
Oznaka	dimenzijska jedinica
Definicija	Izraz koji identificira mjernu jedinicu u kojoj je iskazan podatak o dimenziji
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:dimensions @unit
Primjeri	cm
Napomene	

17.3. Veličina dimenzije	
Oznaka	dimenzijska veličina
Definicija	Broj mjernih jedinica za dimenziju
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Broj (pozitivan)

Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:dimensions
Primjeri	
Napomene	

17.4. Navod o dimenzijsama	
Oznaka	dimenzijsNavod
Definicija	Slobodan opis dimenzija jedinice gradiva ili pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:dimensions
Primjeri	35 x 27 cm
Napomene	

18. Struktura	
Oznaka	struktura
Definicija	Navod koji opisuje način na koji je jedinica gradiva organizirana.
Semantičke sastavnice	18.1. Vrsta strukture 18.2. Navod o strukturi
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik

Učestalost	0, ∞
Reference	ead:arrangement RiC-A40 Structure
Primjeri	
Napomene	

18.1 Vrsta strukture	
Oznaka	strukturaVrsta
Definicija	Izraz kojim se pobliže identificira kriterij prema kojem je jedinica gradiva organizirana
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:arrangement @localtype
Primjeri	Logička struktura
Napomene	

18.2 Navod o strukturi	
Oznaka	strukturaNavod
Definicija	Narativni opis načina na koji je gradivo organizirano
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik

Učestalost	0, 1
Reference	ead:arrangement RiC-A40 Structure
Primjeri	Serija je sređena abecedno prema nazivu mjesta.
Napomene	

19. Autentičnost	
Oznaka	autenticnost
Definicija	Navod u kojem se iznosi mišljenje o autentičnosti objekta koji se opisuje i/ili opisuju elementi kojima se dokazuje (ne)autentičnost
Semantičke sastavnice	Opće semantičke sastavnice
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:odd (s @localtype="autenticnost") RiC-A03 Authenticity Note
Primjeri	Neovjerovljeni prijepis
Napomene	

20. Pravni status	
Oznaka	pravniStatus
Definicija	Navod koji govori o pravnom statusu jedinice gradiva ili pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Opće semantičke sastavnice
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik

Učestalost	0, ∞
Reference	ead:legalstatus RiC-A26 Legal Status
Primjeri	Javno arhivsko gradivo Djelo siroče Depozit
Napomene	

21. Prirast	
Oznaka	prirast
Definicija	Navod o tome očekuje li se da će jedinica gradiva, odnosno pojavn oblik, primiti novo gradivo
Semantičke sastavnice	Opće semantičke sastavnice
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavn oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:accruals RiC-A01 Accrual
Primjeri	
Napomene	

22. Stupanj izrade	
Oznaka	stupanjIzrade
Definicija	Izraz koji govori o tome u kojem je stupnju izrade ili verziji jedinice gradiva, odnosno tome rad li se o nacrtu, dovršenome izvorniku ili o nekoj vrsti kopije
Semantičke sastavnice	Opće semantičke sastavnice

Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, ∞
Reference	RiC-A39 State
Primjeri	Nacrt Izvornik Prijepis
Napomene	

23. Tehnika izrade	
Oznaka	tehnikalzrade
Definicija	Podaci o tehnologiji i postupcima koji su korišteni u izradi jedinice gradiva ili pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	23.1. Vrsta tehnike izrade 23.2. Naziv tehnike izrade 23.3. Napomena o tehniци izrade
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physfacet mods:form (s @type="tehnika")
Primjeri	
Napomene	Tehnika izrade svojstvo je prvenstveno pojavnog oblika. Kao svojstvo jedinice gradiva koristi se kada se tehnika izrade izvornika ili drugog reprezentativnog pojavnog oblika jedinice gradiva smatra važnom i za druge pojavnne oblike iste jedinice gradiva (primjerice, ako je video zapis snimljen VHS kamerom i kasnije digitaliziran, može biti relevantno zabilježiti tehniku snimanja i ako izvornog pojavnog oblika više nema).

23.1. Vrsta tehnike izrade

Oznaka	tehnikalzradeVrsta
Definicija	Izraz kojim se identificira kategorija tehnike izrade jedinice gradiva ili pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physfacet @locality mods:form @type
Primjeri	Grafička tehnika Fotografska tehnika
Napomene	

23.2. Naziv tehnike izrade

Oznaka	tehnikalzradeNaziv
Definicija	Izraz kojim se identificira ili opisuje tehnika izrade
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physfacet mods:form (s @type="tehnika")
Primjeri	Bakropis
Napomene	

23.3. Napomena o tehnici izrade	
Oznaka	tehnikalzradeNapomena
Definicija	Opis aspekata tehnike izrade koji nisu razvidni iz naziva tehnike izrade
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physfacet (s @localtype="tehnikalzradeNapomena") mods:form (s @type="tehnikalzradeNapomena")
Primjeri	
Napomene	

24. Specifično svojstvo	
Oznaka	specSvojstvo
Definicija	Opisni podaci koji su specifični za određenu vrstu gradiva ili tehniku izrade gradiva ili pojavnog oblika, a nisu obuhvaćeni drugim definiranim svojstvima u ovoj specifikaciji
Semantičke sastavnice	24.1. Vrsta svojstva 24.2. Naziv svojstva 24.3. Vrijednost svojstva 24.4. Napomena o svojstvu
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:materialspec mods:cartographic*, mods:extension*

Primjeri	
Napomene	

24.1. Vrsta svojstva	
Oznaka	specSvojstvoVrsta
Definicija	Izraz koji identificira širu kategoriju kojoj specifično svojstvo pripada
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:materialspec @localsection mods:cartographics*, mods:extension*
Primjeri	Kartografija Glazba
Napomene	

24.2. Naziv svojstva	
Oznaka	specSvojstvoNaziv
Definicija	Izraz koji identificira ili opisuje specifično svojstvo
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:materialspec

	mods:cartographic*, mods:extension*
Primjeri	Mjerilo Boja Učestalost izdavanja Video format Konfiguracija kanala
Napomene	

24.3. Vrijednost svojstva	
Oznaka	specSvojstvoVrijednost
Definicija	Navod o vrijednosti specifičnog svojstva koju ima određena jedinica gradiva ili pojavnji oblik
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:materialspec mods:cartographic*, mods:extension*
Primjeri	1:1000
Napomene	

24.4. Napomena o svojstvu	
Oznaka	specSvojstvoNapomena
Definicija	Opis aspekata specifičnog svojstva koji nisu razvidni iz naziva tehnike izrade
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema

Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:materialspec (s @localtype="specSvojstvoNapomena") mods:cartographic*, mods:extension*
Primjeri	
Napomene	

25. Integritet	
Oznaka	integritet
Definicija	Podaci pomoću kojih se može provjeriti je li pojавni oblik u digitalnom obliku mijenjan nakon generiranja podataka za provjeru integriteta
Semantičke sastavnice	25.1. Algoritam kriptografskog sažetka 25.2. Kriptografski sažetak 25.3. Autor kriptografskog sažetka
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	premis:fixity
Primjeri	
Napomene	

25.1. Algoritam kriptografskog sažetka	
Oznaka	integritetAlgoritam
Definicija	Izraz koji identificira algoritam kojim je izrađen kriptografski sažetak
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.

Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	1
Reference	premis:messageDigestAlgorithm
Primjeri	SHA-256 MD5
Napomene	

25.2. Kriptografski sažetak	
Oznaka	integritetKriptosazetak
Definicija	Niz znakova koji je generiran pomoću algoritma i koji omogućuje provjeru integriteta pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Sukladno specifikaciji korištenog algoritma
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	1
Reference	premis:messageDigest
Primjeri	7c9b35da4f2ebd436f1cf88e5a39b3a257edf4a22be3c955ac49da2e2107b67a1924419563
Napomene	

25.3. Autor kriptografskog sažetka	
Oznaka	integritetKriptosazetakAutor
Definicija	Podaci koji identificiraju agenta koji je generirao kriptografski sažetak
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1

Reference	premis:messageDigestOriginator
Primjeri	
Napomene	

26. Materijal	
Oznaka	materijal
Definicija	Podaci o materijalima od kojih je pojavnji oblik izrađen
Semantičke sastavnice	26.1. Vrsta materijala 26.2. Uloga materijala 26.3. Udio materijala 26.4. Svojstvo materijala 26.5. Napomena o materijalu
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Pojavnji oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdescstructured mods:form (s @type="materijal")
Primjeri	
Napomene	

26.1. Vrsta materijala	
Oznaka	materijalVrsta
Definicija	Naziv ili opis vrste materijala od kojeg je pojavnji oblik izrađen.
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Pojavnji oblik
Učestalost	1

Reference	ead:physdescstructured <unittype> mods:form (s @type="materijal")
Primjeri	Vosak
Napomene	

26.2. Uloga materijala	
Oznaka	materijalUloga
Definicija	Podaci o materijalima od kojih je pojavnji oblik izrađen
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Pojavnji oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured @physdescstructuredtype, @otherphysdescstructuredtype
Primjeri	Nosač zapisa Materijal Drugo
Napomene	

26.3. Udio materijala	
Oznaka	materijalUdio
Definicija	Navod o tome sastoji li se pojavnji oblik u cijelosti od navedenog materijala ili samo jedan njegov dio
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Pojavnji oblik
Učestalost	0, 1

Reference	ead:physdescstructured @coverage
Primjeri	Sve Dio
Napomene	

26.4. Svojstvo materijala

Oznaka	materijalSvojstvo
Definicija	Navod o svojstvu materijala koje se smatra relevantnim za opis pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdescstructured <physfacet>
Primjeri	Ručno bojano
Napomene	

26.5. Napomena o materijalu

Oznaka	materijalNapomena
Definicija	Narativni opis svojstava i stanja materijala
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <descriptivenote> mods:physicalDescription <note>

Primjeri	
Napomene	

27. Fizičko svojstvo	
Oznaka	fizSvojstvo
Definicija	Podaci o fizičkim svojstvima pojavnog oblika koji nisu obuhvaćeni drugim elementima metapodataka
Semantičke sastavnice	27.1. Vrsta fizičkog svojstva 27.2. Opis fizičkog svojstva
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdesc mods:physicalDescription <digitalOrigin>*
Primjeri	
Napomene	

27.1. Vrsta fizičkog svojstva	
Oznaka	fizSvojstvoVrsta
Definicija	Izraz koji identificira vrstu fizičkog svojstva koje se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdesc @localtype mods:physicalDescription <digitalOrigin>*
Primjeri	

Napomene	
-----------------	--

27.2. Opis fizičkog svojstva	
Oznaka	fizSvojstvoOpis
Definicija	Navod kojim se pobliže opisuje fizičko svojstvo pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	1
Reference	ead:physdesc mods:physicalDescription <digitalOrigin>*
Primjeri	
Napomene	

28. Format	
Oznaka	format
Definicija	Podaci o formatu datoteke ili toka bitova
Semantičke sastavnice	28.1. Naziv formata 28.2. Verzija formata 28.3. Registar formata 28.4. Oznaka u registru formata 28.5. Napomena o formatu
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:format

Primjeri	
Napomene	Podaci o formatu datoteke moraju sadržavati barem jednu od sljedećih semantičkih sastavnica: <i>Oznaka formata</i> , <i>Mimetype</i> ili <i>Registar formata</i> zajedno s <i>Oznakom u registru formata</i> .

28.1. Naziv formata	
Oznaka	formatNaziv
Definicija	Izraz koji identificira format datoteke
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:formatName
Primjeri	
Napomene	

28.2. Verzija formata	
Oznaka	formatVerzija
Definicija	Podatak koji identificira verziju formata datoteke
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:formatVersion
Primjeri	

Napomene	
-----------------	--

28.3. Registar formata

Oznaka	formatRegistrar
Definicija	Podatak koji identificira voditelja registra formata datoteka
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:formatRegistryName
Primjeri	PRONOM IANA media types
Napomene	

28.4. Oznaka u registru formata

Oznaka	formatRegistrarOznaka
Definicija	Oznaka koju je voditelj registra dodijelio formatu
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:formatRegistryKey
Primjeri	
Napomene	

28.5. Napomena o formatu

Oznaka	formatNapomena
Definicija	Tekstualni navod o formatu datoteke
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:formatNote
Primjeri	
Napomene	

29. Vrsta pojavnog oblika

Oznaka	pojavniOblikVrsta
Definicija	Podaci koji pobliže određuju vrstu i namjenu pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	29.1. Kategorija pojavnog oblika 29.2. Naziv vrste pojavnog oblika 29.3. Namjena pojavnog oblika
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:objectCharacteristicsExtension*
Primjeri	
Napomene	

29.1 Kategorija pojavnog oblika	
Oznaka	pojavniOblikKategorija
Definicija	Izraz koji označava radi li se o digitalnom ili analognom pojavnom obliku
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:objectCharacteristicsExtension*
Primjeri	Digitalni Fizički
Napomene	

29.2. Naziv vrste pojavnog oblika	
Oznaka	pojavniOblikVrstaNaziv
Definicija	Izraz koji označava naziv vrste pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:objectCharacteristicsExtension* RiC-A37 Representation Type
Primjeri	Digitalni/tekst Analogni/video Filmska vrpca 35mm
Napomene	

29.3. Namjena pojavnog oblika

Oznaka	pojavniOblikNamjena
Definicija	Navod o tome čemu ili komu je pojavni oblik namijenjen
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) mods:targetAudience* premis:objectCharacteristicsExtension*
Primjeri	Sigurnosna kopija Diseminacija
Napomene	

30. Razina enkripcije

Oznaka	enkripcijaRazina
Definicija	Broj koji pokazuje koliko je puta primarni sadržan naknadno kriptiran ili kodiran
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Pozitivan cijeli broj
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	premis:compositionLevel
Primjeri	
Napomene	

31. Inhibitor	
Oznaka	inhibitor
Definicija	Podaci o osobinama koje priječe pristup, korištenje ili migraciju pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	31.1. Vrsta inhibitora 31.2. Predmet inhibitora 31.3. Ključ inhibitora
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, ∞
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:inhibitors
Primjeri	
Napomene	

31.1. Vrsta inhibitora	
Oznaka	inhibitorVrsta
Definicija	Izraz koji pokazuje kakva je vrsta inhibitora primijenjena na pojavni oblik
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:inhibitorType
Primjeri	Lozinka PGP
Napomene	

31.2. Predmet inhibitora

Oznaka	inhibitorPredmet
Definicija	Podatak koji označava na što je u pojavnom obliku primijenjen inhibitor
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:inhibitorTarget
Primjeri	Sve Ispis Kopiranje
Napomene	

31.3 Ključ inhibitora

Oznaka	inhibitorKljuc
Definicija	Niz znakova koji uklanja inhibitor
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:inhibitorKey
Primjeri	Lozinka: TrES-2b
Napomene	

32. Lokacija	
Oznaka	lokacija
Definicija	Podaci koji identificiraju mjesto smještaja pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	32.1. Vrsta lokacije 32.2. Lokator
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	ead:physdescstructured <physfacet> (s odgovarajućim @localtype) premis:contentLocation
Primjeri	
Napomene	

32.1. Vrsta lokacije	
Oznaka	lokacijaVrsta
Definicija	Podatak o načinu na koji se locira mjesto smještaja pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	Premis:contentLocationType
Primjeri	URI DOI Oznaka lokacije u spremištu
Napomene	

32.2. Lokator	
Oznaka	lokator
Definicija	Izraz koji upućuje na mjesto smještaja pojavnog oblika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	premis:contentLocationValue
Primjeri	http://data.arhiv.hr/0124/02/03/ Spremiste 2, polica 5/1, kutija 7
Napomene	

33. Potpis	
Oznaka	potpis
Definicija	Podaci o digitalnom potpisu kojim je potpisana digitalna pojavnina oblika
Semantičke sastavnice	33.1. Kodiranje potpisa 33.2. Potpisnik 33.3. Metoda potpisa 33.4. Vrijednost potpisa 33.5. Pravila validacije potpisa 33.6. Svojstva potpisa 33.7. Ključ potpisa
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, ∞
Reference	premis:signature
Primjeri	
Napomene	

33.1. Kodiranje potpisa

Oznaka	potpisKodiranje
Definicija	Izraz koji identificira način kodiranja vrijednosti i ključa digitalnog potpisa
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	1
Reference	premis:signatureEncoding
Primjeri	Base 64
Napomene	

33.2. Potpisnik

Oznaka	potpisnik
Definicija	Podaci koji identificiraju potpisnika
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, 1
Reference	premis:signer
Primjeri	
Napomene	

33.3. Metoda potpisa

Oznaka	potpisMetoda
--------	--------------

Definicija	Izraz koji identificira algoritme koji su korišteni za potpis
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti.
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	1
Reference	premis:signatureMethod
Primjeri	DSA-SHA1
Napomene	

33.4. Vrijednost potpisa	
Oznaka	potpisVrijednost
Definicija	Digitalni potpis koji je nastao primjenom privatnog ključa na sažetak poruke
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	1
Reference	premis:signatureValue
Primjeri	
Napomene	

33.5. Pravila validacije potpisa	
Oznaka	potpisPravilaValidacije
Definicija	Navodi koji identificiraju radnje koje treba izvesti da bi se potpis validirao
Semantičke sastavnice	Nema

Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	1
Reference	premis:signatureValidationRules
Primjeri	
Napomene	

33.6. Svojstva potpisa	
Oznaka	potpisSvojstva
Definicija	Drugi podaci o izradi potpisa
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, ∞
Reference	premis:signatureProperties
Primjeri	
Napomene	

33.7. Ključ potpisa	
Oznaka	potpisKljuc
Definicija	Informacije o javnom ključu kojim se validira potpis
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pojavni oblik (digitalni)
Učestalost	0, 1
Reference	premis:keyInformation

Primjeri	
Napomene	

34. Rok čuvanja	
Oznaka	cuvanjeRok
Definicija	Podaci koji određuju do kada će se čuvati jedinica gradiva ili pojavnji oblik
Semantičke sastavnice	<p>34.1. Trajanje roka čuvanja</p> <p>34.2. Osnova roka čuvanja</p> <p>34.3. Postupak po isteku roka čuvanja</p> <p>34.4. Početak roka čuvanja</p> <p>34.5. Status roka čuvanja</p> <p>34.6. Obustava roka čuvanja</p> <p>34.7. Razlog obustave roka čuvanja</p> <p>34.8. Kraj obustave roka čuvanja</p> <p>34.9. Datum isteka</p>
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice.
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	
Napomene	<p>Rok čuvanja može biti određen semantičkim sastavnicama <i>34.1. Trajanje roka čuvanja</i> i <i>34.4. Početak roka čuvanja</i> ili semantičkom sastavnicom <i>34.9. Datum isteka</i>.</p> <p>Rok čuvanja određuje se u pravilu na razini predmeta ili dosjea kad god su oblikovane takve jedinice gradiva.</p> <p>Dovoljno je odrediti rok čuvanja na jednoj razini u strukturi gradiva. Ako se rok čuvanja određuje na više razina, primjenjuje se dulji rok.</p>

34.1. Trajanje roka čuvanja

Oznaka	cuvanjeRokTrajanje
Definicija	Podatak o tome koliko će godina tijelo javne vlasti čuvati jedinicu gradiva počevši od utvrđenog početka roka čuvanja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Broj
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	
Napomene	

34.2. Osnova roka čuvanja

Oznaka	cuvanjeRokOsnova
Definicija	Podatak o propisu, pravilu ili dokumentu temeljem kojeg je određen rok čuvanja i postupak po isteku tog roka
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	Rješenje Državnog arhiva u Splitu od 23. veljače 2017. godine.
Napomene	

34.3. Postupak po isteku roka čuvanja

Oznaka	cuvanjeRokPostupak
Definicija	Navod o tome što će se učiniti s jedinicom gradiva po isteku roka čuvanja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis vrijednosti:
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	1
Reference	
Primjeri	Izlučiti i uništiti Predati arhivu Revidirati Drugo
Napomene	

34.4. Početak roka čuvanja

Oznaka	cuvanjeRokPocetak
Definicija	Navod o tome kako se određuje kada počinje teći rok čuvanja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis vrijednosti: datum nastanka dokumenta, datum zaprimanja dokumenta, datum otvaranja, datum zatvaranja, odabrani datum
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	1
Reference	
Primjeri	Datum nastanka dokumenta

	Datum zatvaranja
Napomene	U informacijskom sustavu kojim se upravlja gradivom može se odrediti odgoda početka računanja roka čuvanja, na primjer tako da se rok počinje računati od početka sljedeće kalendarske godine.

34.5. Status roka čuvanja

Oznaka	cuvanjeRokStatus
Definicija	Podatak koji govori o tome je li određen rok čuvanja gradiva, radi li se o trajnom čuvanju ili ograničenom ruku čuvanja te je li postupak proveden
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis vrijednosti: uništeno, čeka izlučivanje, čuva se trajno, predano, nepoznato
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	Uništeno
Napomene	

34.6. Obustava roka čuvanja

Oznaka	cuvanjeRokObustava
Definicija	Datum početka obustave tijeka roka čuvanja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	ISO 8601
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1

Reference	
Primjeri	
Napomene	Gradivo za koje je obustavljen rok čuvanja ne može se uništavati.

34.7. Razlog obustave roka čuvanja	
Oznaka	cuvanjeRokObustavaRazlog
Definicija	Navod koji sadrži obrazloženje obustave tijeka roka čuvanja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Jedinica gradiva
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	Obnova postupka
Napomene	

34.8. Kraj obustave roka čuvanja	
Oznaka	cuvanjeRokObustavaKraj
Definicija	Datum završetka obustave tijeka roka čuvanja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	ISO 8601
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1

Reference	
Primjeri	
Napomene	

34.9. Datum isteka	
Oznaka	cuvanjeRokIstek
Definicija	Podatak o tome kada se namjerava provesti aktivnost koja je određena po isteku roka čuvanja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	ISO 8601
Područje primjene	Jedinica gradiva Pojavni oblik
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	
Napomene	Za gradivo koje se izlučuje i uništava datum dospijeća u pravilu je planirani datum uništenja gradiva. Za gradivo koje se namjerava predati arhivu može se upisati planirano vrijeme predaje.

35. Vrsta agenta	
Oznaka	agentVrsta
Definicija	Izraz koji identificira vrstu agenta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Agent
Učestalost	1

Reference	eac-cpf:entityType, eac-cpf:localDescription (s @localType="Vrsta") mads:name @type
Primjeri	Osoba Pravna osoba/Tijelo Obitelj Grupa Konferencija Ustrojstvena jedinica Funkcija/Dužnost Softver Nepoznato
Napomene	Sheme EAC-CPF i MADS dopuštaju odabir samo nekih od vrijednosti navedenih u primjerima. Za druge vrijednosti u shemi EAC-CPF može se koristiti element <localDescription>.

36. Podvrsta agenta	
Oznaka	agentPodvrsta
Definicija	Izraz koji pobliže identificira o kakvom se agentu radi
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:localDescription (s @localType="Podvrsta")
Primjeri	Škola Upravno tijelo Trgovačko društvo Udruga Glazbeni sastav
Napomene	Podvrsta agenta specifična je za pojedine vrste agenta te je preporučljivo za svaku vrstu definirati vrijednosti koje su dopuštene.

37. Pravni status agenta	
Oznaka	agentPravniStatus
Definicija	Navod o pravnom obliku agenta utvrđenome propisima
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:legalStatus
Primjeri	Upravno tijelo Javna ustanova
Napomene	

38. Djelatnost	
Oznaka	Djelatnost
Definicija	Informacije koje opisuju područje djelatnosti, aktivnosti ili zanimanje agenta
Semantičke sastavnice	38.1. Naziv djelatnosti 38.2. Opis djelatnosti 38.3. Natpis djelatnosti 38.4. Normirani rječnik djelatnosti
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, ∞
Reference	eac-cpf:occupations mads:fieldOfActivity
Primjeri	
Napomene	

38.1. Naziv djelatnosti

Oznaka	djelatnostNaziv
Definicija	Izraz kojim se sažeto označava djelatnost
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no preporučljivo je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:occupation <term> mads:fieldOfActivity
Primjeri	Fotograf
Napomene	

38.2. Opis djelatnosti

Oznaka	djelatnostOpis
Definicija	Narativni opis područja djelatnosti, aktivnosti ili zanimanja agenta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:occupation <descriptiveNote> mads:fieldOfActivity
Primjeri	
Napomene	

38.3. Natpis djelatnosti

Oznaka	DjelatnostNatpis
Definicija	Izraz koji u prikazu podataka zamjenjuje naziv svojstva
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	Zanimanje
Napomene	

38.4. Normirani rječnik djelatnosti	
Oznaka	djelatnostRjecnik
Definicija	Izraz koji identificira normirani rječnik iz kojeg je preuzet naziv djelatnosti
Semantičke sastavnice	
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:term @vocabularySource mads:fieldOfActivity
Primjeri	
Napomene	

39. Kontekst agenta	
Oznaka	agentKontekst
Definicija	Opći podaci o kontekstu u kojem je agent djelovao ili djeluje

Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:generalContext
Primjeri	
Napomene	

40. Adresa	
Oznaka	adresa
Definicija	Podaci o fizičkoj adresi na kojoj je agent (bio) dostupan
Semantičke sastavnice	40.1. Ulica i broj 40.2. Mjesto 40.3. Poštanski broj 40.4. Županija/Pokrajina 40.5. Zemlja
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, ∞
Reference	eac-cpf:address mads:address
Primjeri	
Napomene	

40.1. Ulica i broj	
Oznaka	agentUlica
Definicija	Naziv ulice ili trga i kućni broj

Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:address mads:address <street>
Primjeri	
Napomene	

40.2. Mjesto	
Oznaka	adresaMjesto
Definicija	Naziv naseljenog mjesta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:address mads:address <city>
Primjeri	
Napomene	

40.3. Poštanski broj	
Oznaka	adresaPostanskiBroj
Definicija	Poštanski broj mjesta
Semantičke sastavnice	Nema

Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:address mads:address <postcode>
Primjeri	
Napomene	

40.4. Županija/Pokrajina

Oznaka	adresaZupanija
Definicija	Naziv županije, regije, pokrajine ili druge slične upravno-teritorijalne jedinice
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:address mads:address <state>
Primjeri	
Napomene	

40.5. Zemlja

Oznaka	adresaZemlja
Definicija	Naziv zemlje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je koristiti popis dopuštenih vrijednosti

Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:address mads:address <country>
Primjeri	
Napomene	

41. Značajke agenta	
Oznaka	agentZnacajka
Definicija	Drugi podaci o agentu koji se žele navesti u strukturiranom obliku
Semantičke sastavnice	41.1. Vrsta značajke agenta 41.2. Sadržaj značajke agenta
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, ∞
Reference	eac-cpf:localDescriptions
Primjeri	
Napomene	Ovo se svojstvo može koristiti za opis značajki koje su karakteristične za pojedinu vrstu agenta (npr. nacionalnost osobe, tehničke karakteristike softvera).

41.1. Vrsta značajke agenta	
Oznaka	agentZnacajkaVrsta
Definicija	Izraz koji identificira vrstu značajke agenta koja se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no poželjno je da se koristi popis dopuštenih vrijednosti ili sistemska kontrola
Područje primjene	Agent

Učestalost	1
Reference	eac-cpf:localDescription @localType
Primjeri	
Napomene	

41.2. Sadržaj značajke agenta	
Oznaka	agentZnacajkaSadrzaj
Definicija	Izraz koji opisuje značajku agenta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Agent
Učestalost	0, 1
Reference	eac-cpf:localDescription <term>
Primjeri	
Napomene	

42. Vrsta događaja	
Oznaka	dogadajVrsta
Definicija	Podaci koji identificiraju vrstu događaja
Semantičke sastavnice	42.1. Naziv vrste događaja 42.2. Kategorija vrste događaja
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice
Područje primjene	Događaj
Učestalost	1
Reference	premis:eventType
Primjeri	

Napomene	U normama za opis relevantne vrste događaja često su izražene nazivima odgovarajućih elemenata metapodataka (npr. nastanak, datum rođenja, datum smrti, zaprimljeno, restaurirano).
-----------------	---

42. 1. Naziv vrste događaja	
Oznaka	dogadajVrstaNaziv
Definicija	Izraz koji identificira vrstu događaja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Događaj
Učestalost	1
Reference	premis:eventType
Primjeri	Nastanak Zaprimanje Predaja gradiva arhivu
Napomene	

42.2. Kategorija vrste događaja	
Oznaka	dogadajVrstaKategorija
Definicija	Podatak koji označava šиру kategoriju kojoj pripada vrsta događaja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Događaj
Učestalost	0, 1
Reference	
Primjeri	
Napomene	

43. Značajka događaja	
Oznaka	dogadajZnacajka
Definicija	Drugi podaci o događaju koji se žele navesti u strukturiranom obliku
Semantičke sastavnice	43.1. Vrsta značajke događaja 43.2. Sadržaj značajke događaja
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice
Područje primjene	Događaj
Učestalost	0, ∞
Reference	premis:eventDetailInformation premis:eventOutcomeInformation
Primjeri	
Napomene	Ovo se svojstvo može koristiti za opis značajki koje su karakteristične za pojedinu vrstu događaja.

43.1. Vrsta značajke događaja	
Oznaka	dogadajZnacajkaVrsta
Definicija	Naziv značajke događaja koja se opisuje
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Događaj
Učestalost	1
Reference	premis:eventDetailInformation premis:eventOutcomeInformation
Primjeri	
Napomene	

43.2. Sadržaj značajke događaja

Oznaka	dogadajZnacajkaSadrzaj
Definicija	Opis značajke događaja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Događaj
Učestalost	1
Reference	premis:eventDetailInformation premis:eventOutcomeInformation
Primjeri	
Napomene	

44. Vrsta pravila

Oznaka	praviloVrsta
Definicija	Izraz koji označava kojoj vrsti pripada pravilo
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Pravilo
Učestalost	0, 1
Reference	RiC-E16 Rule
Primjeri	Mandat Ostalo
Napomene	

45. Tip vremena

Oznaka	vrijemeTip
Definicija	Izraz koji označava radi li se o datumu/vremenu, vremenskom razdoblju ili o skupu datuma i vremenskih razdoblja
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Vrijeme
Učestalost	1
Reference	ead:unitdate/unitdatestructured eac-cpf:date/dateRange/dateSet RiC-E19 Single Date, RiC-E20 Date Range, RiC-E21 Date Set
Primjeri	
Napomene	

46. Standard vremena	
Oznaka	vrijemeStandard
Definicija	Podatak koji identificira normu standardnog oblika vremena
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Vrijeme
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitdate/datesingle/fromdate/todate @localtype mods:date... @encoding RiC-A14 Date Standard
Primjeri	ISO 8601 EDTF
Napomene	

47. Normirani oblik vremena	
Oznaka	vrijemeNormiraniOblik
Definicija	Zapis podatka o vremenu u normiranom obliku
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Određeno standardom vremena koji se koristi
Područje primjene	Vrijeme
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitdate/datesingle/fromdate/todate @standarddate ead:date @normal mods:date... eac-cpf:date @standardDate
Primjeri	2021-05-15T15:21:00
Napomene	

48. Kalendar	
Oznaka	vrijemeKalendar
Definicija	Oznaka kalendarja prema kojemu je određeno vrijeme
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no preporučljivo je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Vrijeme
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitdate/unitdatestructured @calendar mods:date... @calendar
Primjeri	Gregorijanski kalendar
Napomene	

49. Točnost vremena

Oznaka	vrijemeTočnost
Definicija	Navod o tome koliko je točno vrijeme određeno
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no preporučljivo je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Vrijeme
Učestalost	0, 1
Reference	mods:date... @qualifier
Primjeri	
Napomene	

50. Pouzdanost vremena

Oznaka	vrijemePouzdanost
Definicija	Navod o tome koliko je pouzdano vrijeme određeno
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no preporučljivo je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Vrijeme
Učestalost	0, 1
Reference	ead:unitdate @certainty mods:date... @qualifier
Primjeri	Gregorijanski
Napomene	

51. Vrsta mjesta

Oznaka	mjestoVrsta
Definicija	Izraz koji označava vrstu mjesta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema, no preporučljivo je koristiti popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Mjesto
Učestalost	0, 1
Reference	ead:geogname @localtype mods:place @type eac-cpf:placeEntry @localType
Primjeri	A H L P
Napomene	Navedeni su primjeri prema GeoNames.

52. Koordinate mjesta	
Oznaka	mjestoKoordinate
Definicija	Podaci o lokaciji mjesta prema koordinatnom sustavu
Semantičke sastavnice	52.1. Koordinatni sustav 52.2. Vrijednost koordinata
Ograničenje	Sadrži semantičke sastavnice
Područje primjene	Mjesto
Učestalost	0, 1
Reference	ead:geographiccoordinates
Primjeri	
Napomene	

52.1. Koordinatni sustav

Oznaka	mjestoKoordinatniSustav
Definicija	Naziv zemljopisnog koordinatnog sustava
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Popis dopuštenih vrijednosti
Područje primjene	Mjesto
Učestalost	0, 1
Reference	ead:geographiccoordinates @coordinatesystem
Primjeri	WGS84
Napomene	

52.2. Vrijednost koordinata

Oznaka	mjestoKoordinateVrijednost
Definicija	Koordinate mjesta prema odabranom koordinatnom sustavu
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Prema odabranom koordinatnom sustavu
Područje primjene	Mjesto
Učestalost	0, 1
Reference	ead:geographiccoordinates
Primjeri	
Napomene	

53. Normirani rječnik mjesta

Oznaka	mjestoNormiraniRjecnik
Definicija	Identifikator normiranog rječnika mjesta koji se koristi za kontrolu nazivlja mjesta

Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Mjesto
Učestalost	0, 1
Reference	ead:geogname @identifier mods:place @authority
Primjeri	
Napomene	

54. Vrsta koncepta

Oznaka	konceptVrsta
Definicija	Oznaka vrste koncepta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema
Područje primjene	Koncept
Učestalost	0, 1
Reference	ead:subject @localtype
Primjeri	
Napomene	

55. Izvor koncepta

Oznaka	konceptIzvor
Definicija	Oznaka vrste koncepta
Semantičke sastavnice	Nema
Ograničenje	Nema

Područje primjene	Koncept
Učestalost	0, 1
Reference	ead:subject @identifier mads:topic @authority
Primjeri	
Napomene	

6. Veze među objektima

Poznavanje veza među jedinicama gradiva i drugim vrstama entiteta može biti važno za razumijevanje konteksta i sadržaja gradiva, aktivnosti koje gradivo dokumentira i uloge koju je netko imao u stvaranju i upravljanju gradivom. Takve veze mogu povezivati objekte iste vrste entiteta kao i objekte jedne vrste entiteta s objektima drugih vrste entiteta.

U jednostavnijim načinima primjene specifikacije veze među objektima obično se iskazuju kao svojstva jednog od povezanih objekata. Primjerice, podatak da je neka osoba autor određenog dokumenta može se prikazati kao svojstvo dokumenta (dокумент pored ostalih svojstava ima i svojstvo koje govori tko mu je autor). Složeniji prikaz autorstva tražio bi stvaranje konceptualno zasebnih objekata tipa „događaj“ i „agent“, vjerojatno i tipa „vrijeme“ i „mjesto“, koji mogu imati i svoja dodatna svojstva. Oblikovanje metapodataka s većim brojem vrsta entiteta vjerojatnije je u informacijskim sustavima koji upravljaju stvaranjem novog gradiva i imaju ugrađene funkcije upravljanja korisnicima i korisničkim pravima i dokumentiranja radnji u sustavu, kao i u sustavima koji primjenjuju novije specifikacije i sheme metapodataka za opis dokumentarnog, arhivskog ili knjižničnog gradiva.

Veze među objektima ovdje su definirane tako da se uvijek radi o vezi između dva objekta, od kojih je jedan subjekt, a drugi objekt veze (par *domain/range*). Odabir je načelno proizvoljan jer se veze mogu opisati inverznim izrazom (na primjer, „sadrži“ i „dio je“). Svaku vezu identificiraju sljedeći metapodaci:

1. Identifikator veze
2. Identifikator subjekta veze
3. Identifikator objekta veze
4. Vrsta veze
5. Napomena o vezi

Svi identifikatori sadrže semantičke sastavnice *1.1. Vrsta identifikatora* i *1.3. Vrijednost identifikatora*, kako su opisane u poglavlju 5. U opisu svojstava veza u ovom poglavlju ove se semantičke sastavnice ne navode zasebno za svaku vezu. Ne navodi se zasebno niti *Napomena o vezi*, koja služi tomu da se doda opis veze ili istaknu pojedinosti koje se smatraju važnim.

Vrsta veze je ključni podatak koji pokazuje kakva je uloga jednog člana veze u odnosu na drugog. *Vrsta veze* u pravilu ima inverzni naziv, koji je u tablici odvojen kosom crtom.

Neke veze imaju i svojstvo *Broj u nizu*. To su one veze kod kojih može biti važno koja je veza po redu među istovrsnim vezama (primjerice da određena datoteka predstavlja desetu stranicu knjige). U opisu veza u tablici koja slijedi navedeno je koje veze imaju ovo svojstvo.

Neke veze imaju i svojstvo *Podvrsta*. Ovo se svojstvo može koristiti za precizniju kategorizaciju vrste veze (npr. vrsta autorstva). U opisu veza u tablici koja slijedi navedeno je koje veze imaju ovo svojstvo.

Ovdje opisane veze većinom su preuzete iz normi RiC i PREMIS, u manjoj mjeri i iz norme CIDOC-CRM. Za one veze iz ovih normi poje nisu preuzete, može se koristiti veza općeg tipa, s odgovarajućom Podvrstom veze.

Na kraju popisa veza dodane su veze specifične za radnje i aktivnosti u upravljanju gradivom i metapodacima, za koje se očekuje da ih sustav za upravljanje gradivom bilježi u dnevniku radnji koje su obavljene nad objektima u sustavu. Te su veze po svojoj prirodi vrste događaja u upravljanju jedinicama gradiva i pojavnim oblicima, koje se povezuju s agentima koji su odgovorni za njih i vremenom izvršenja. Za očekivati je da će bilježenje tih veza biti automatizirano.

Vrsta veze / inverzni naziv	Opis veze
<i>je povezan s / je povezan s</i>	Opći tip veze koji se koristi samo ako niti jedan drugi tip veze nije primjenjiv. Oznaka: v001; Brojnost: M:M SO: svi – svi Dodatna svojstva: Nema
<i>ima dio / dio je</i>	Hijerarhijska veza između objekata iste vrste entiteta. Oznaka: v002, Brojnost: 1:M SO: svi - svi Dodatna svojstva: Broj u nizu, Podvrsta
<i>prethodi / slijedi</i>	Sekvencijalna veza između objekata iste vrste entiteta. Oznaka: v003, Brojnost: M:M SO: svi - svi Dodatna svojstva: Broj u nizu, Podvrsta
<i>predložak je / ima za predložak</i>	Veza između jedinica gradiva u kojoj je jedna poslužila kao predložak za drugu. Oznaka: v004, Brojnost: M:M SO: jedinica gradiva – jedinica gradiva Dodatna svojstva: Nema

<i>izvornik je / ima za izvornik</i>	<p>Veza između jedinica gradiva u kojoj je jedna izvornik, a druga njezina kopija.</p> <p>Oznaka: v005, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – jedinica gradiva</p> <p>Dodatna svojstva: Broj u nizu</p>
<i>nacrt je / ima za nacrt</i>	<p>Veza između jedinica gradiva u kojoj je jedna nacrt, a druga je nastala na temelju nacrta.</p> <p>Oznaka: v006, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – jedinica gradiva</p> <p>Dodatna svojstva: Broj u nizu</p>
<i>ima kopiju / kopija je od</i>	<p>Veza između jedinica gradiva koje su jedna drugoj kopija.</p> <p>Oznaka: v007, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – jedinica gradiva</p> <p>Dodatna svojstva: Broj u nizu</p>
<i>ima odgovor / odgovor je na</i>	<p>Veza između jedinica gradiva koje su jedna drugoj kopija.</p> <p>Oznaka: v008, Brojnost: M:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – jedinica gradiva</p> <p>Dodatna svojstva: Broj u nizu</p>
<i>ima za pojavni oblik / pojavni je oblik od</i>	<p>Veza između jedinice gradiva i njezinih pojavnih oblika.</p> <p>Oznaka: v009, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – pojavni oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Broj u nizu</p>
<i>dokumentira / dokumentiran je u</i>	<p>Veza između jedinice gradiva i drugog objekta koji jedinica gradiva dokumentira.</p> <p>Oznaka: v010, Brojnost: M:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>ima za predmet / predmet je</i>	<p>Veza između jedinice gradiva i drugog objekta koji je predmet jedinice gradiva.</p> <p>Oznaka: v011, Brojnost: M:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>

generički je povezan s / generički je povezan s	<p>Veza između jedinica gradiva ili između pojavnih oblika za koje se zna da su generički povezani, no nije utvrđeno kako. Ako je priroda veze utvrđena preciznije, koristi se druga odgovarajuća veza (npr. <i>izvornik je / ima za izvornik</i>).</p> <p>Oznaka: v012, Brojnost: M:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – jedinica gradiva; pojarni oblik – pojarni oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
ima izvedeni pojarni oblik / izveden je iz pojarnog oblika	<p>Veza između dvaju pojavnih oblika od kojih je jedan izведен iz drugog. Koristi se kada je jedan pojarni oblik poslužio kao predložak za drugi.</p> <p>Oznaka: v013, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: pojarni oblik – pojarni oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
migriran je u / nastao migracijom iz	<p>Veza između pojarnog oblika i drugih pojavnih oblika koji su nastali iz njega migracijom. Bilježi se u pravilu automatski uspješnom provedbom migracije.</p> <p>Oznaka: v014, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: pojarni oblik – pojarni oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
ima za prednika / ima za slijednika	<p>Veza između agenata koji nastaju jedan iz drugoga ili se izravno ili neizravno nasljeđuju u djelatnosti.</p> <p>Oznaka: v015, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – agent</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
ima za potomka / ima za pretka	<p>Specijalizacija veze „ima za prednika“ za agente vrste „osoba“.</p> <p>Oznaka: v016, Brojnost: M:M</p> <p>SO: osoba – osoba</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
ima za dijete / ima za roditelja	<p>Specijalizacija veze „ima za prednika“ za agente vrste „osoba“ koji su u odnosu roditelj – dijete.</p> <p>Oznaka: v017, Brojnost: M:M</p> <p>SO: osoba – osoba</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
ima za člana / član je	<p>Veza između agenata na temelju članstva. Razlikuje se od veze „ima dio“ po tome što član nije integralni dio objekta kojem je član.</p> <p>Oznaka: v018, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – agent</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>

autor je / ima za autora	<p>Veza koja povezuje jedinicu gradiva ili pojavn oblik s agentom koji ih je izradio ili sudjelovao u njihovoj izradi.</p> <p>Oznaka: v019, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavn oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
zamijenio je / zamijenjen je	<p>Veza koja označava da je objekt zamijenjen drugim.</p> <p>Oznaka: v020, Brojnost: M:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – jedinica gradiva; pojavn oblik – pojavn oblik; agent – agent; koncept - koncept</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
traži / potreban je za	<p>Veza koja povezuje pojavn oblik s agentom koji je potreban za prikaz ili drugu radnju koja se treba izvršiti na pojavnom obliku.</p> <p>Oznaka: v021, Brojnost: M:M</p> <p>SO: pojavn oblik – agent</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
nakupio je / nakupljen je od	<p>Veza koja povezuje jedinicu gradiva ili pojavn oblik s agentom koji je odgovoran za to da je njihov sadržaj nastao u obavljanju djelatnosti kao cjelina (npr. arhivski fond) ili je namjerno prikupljen i oblikovan kao cjelina (zbirka). Način nakupljanja bilježi se svojstvom „podvrsta“.</p> <p>Oznaka: v022, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavn oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
primio je / primljen je od	<p>Veza koja povezuje agenta koji je primio jedinicu gradiva ili pojavn oblik s tom jedinicom ili agentom.</p> <p>Oznaka: v023, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavn oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
poslao je / poslan je od	<p>Veza koja povezuje agenta koji je poslao jedinicu gradiva ili pojavn oblik s tom jedinicom ili agentom.</p> <p>Oznaka: v024, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavn oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
adresat je / ima za adresata	<p>Veza koja povezuje agenta kojem je adresirana jedinica gradiva ili pojavn oblik s tom jedinicom ili agentom.</p> <p>Oznaka: v025, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavn oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>

<i>ima nadzor nad / pod nadzorom je</i>	<p>Veza između agenta i objekta pod njegovim nadzorom.</p> <p>Oznaka: v026, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>vlasnik je / ima za vlasnika</i>	<p>Veza između agenta i objekta u njegovu vlasništvu.</p> <p>Oznaka: v027, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>upravlja / pod upravom je</i>	<p>Veza između agenta i jedinice gradiva ili pojavnog oblika pod njegovom upravom.</p> <p>Oznaka: v028, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojarni oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>posjednik je / nalazi se u posjedu</i>	<p>Veza između agenta i jedinice gradiva ili pojavnog oblika u njegovu posjedu.</p> <p>Oznaka: v029, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojarni oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>ima intelektualno pravo nad / intelektualno pravo ima</i>	<p>Veza između agenta i jedinice gradiva ili pojavnog oblika nad kojim agent ima intelektualno pravo.</p> <p>Oznaka: v030, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojarni oblik</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>hijerarhijski je viši / hijerarhijski je niži</i>	<p>Veza između agenata u hijerarhijskom odnosu.</p> <p>Oznaka: v031, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – agent</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>povezan je obiteljski / povezan je obiteljski</i>	<p>Obiteljska veza između osoba.</p> <p>Oznaka: v032, Brojnost: M:M</p> <p>SO: osoba – osoba</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>povezan je profesionalno / povezan je profesionalno</i>	<p>Veza između agenata koja pokazuje njihovu povezanost u radu, profesionalnoj djelatnosti ili drugoj sličnoj aktivnosti.</p> <p>Oznaka: v033, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – agent</p>

	Dodatna svojstva: Podvrsta
<i>ima za brata/sestru / ima za brata/sestru</i>	<p>Veza koja pokazuje da su povezane osobe braća ili sestre.</p> <p>Oznaka: v034, Brojnost: M:M</p> <p>SO: osoba – osoba</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>suprug(a) je / suprug(a) je</i>	<p>Veza između osoba koje su (bile) u braku.</p> <p>Oznaka: v035, Brojnost: M:M</p> <p>SO: osoba – osoba</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>uključuje / uključen je u</i>	<p>Veza koja povezuje događaj s objektima koji su uključeni u događaj.</p> <p>Oznaka: v036, Brojnost: M:M</p> <p>SO: događaj – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>utječe na / pod utjecajem je</i>	<p>Veza koja povezuje događaj s objektima na koje događaj utječe.</p> <p>Oznaka: v037, Brojnost: M:M</p> <p>SO: događaj – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>obavio je / obavljen je od</i>	<p>Veza koja povezuje agenta s događajima i aktivnostima u kojima je agent imao aktivnu ulogu.</p> <p>Oznaka: v038, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – događaj</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>ima za posljedicu / posljedica je</i>	<p>Veza koja povezuje događaj s objektima koji su posljedica događaja.</p> <p>Oznaka: v039, Brojnost: M:M</p> <p>SO: događaj – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>uređuje / uređen je od</i>	<p>Veza koja povezuje pravilo s objektima koje pravilo uređuje.</p> <p>Oznaka: v040, Brojnost: M:M</p> <p>SO: pravilo – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>izražava / izraženo je u</i>	<p>Veza koja povezuje jedinicu gradiva s pravilom koje je ili utvrđeno u jedinici gradiva.</p> <p>Oznaka: v041, Brojnost: M:M</p> <p>SO: jedinica gradiva – pravilo</p>

	Dodatna svojstva: Nema
<i>donio je / doneseno je od</i>	<p>Veza koja povezuje agenta s pravilom koje je agent donio ili propisao.</p> <p>Oznaka: v042, Brojnost: M:M</p> <p>SO: agent – pravilo</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>
<i>početak je u vremenu / ima za početak u vremenu</i>	<p>Veza koja identificira početak drugog objekta u vremenu. Vrsta početka (npr. rođenje, osnivanje, početak aktivnosti) određena je vrstom povezanog objekta. Gdje to nije moguće ili nije primjereni, može se koristiti svojstvo „podvrsta“.</p> <p>Oznaka: v043, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: vrijeme – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>kraj je u vremenu / ima za kraj u vremenu</i>	<p>Veza koja identificira kraj drugog objekta u vremenu. Vrsta kraja (npr. smrt, ukidanje) određena je vrstom povezanog objekta (u pravilu događaja). Gdje to nije moguće ili nije primjereni, može se koristiti svojstvo „podvrsta“.</p> <p>Oznaka: v044, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: vrijeme – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>vrijeme je izmijene / ima za vrijeme izmijene</i>	<p>Veza koja identificira kada je objekt izmijenjen. Koristi se samo ako nema druge veze koja pobliže definira vrstu izmjene.</p> <p>Oznaka: v045, Brojnost: M:M</p> <p>SO: vrijeme – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>razdoblje je trajanja / ima razdoblje trajanja</i>	<p>Veza koja povezuje objekt s razdobljem njegova trajanja. Koristi se kada je razdoblje trajanja kodirano tako da početak i kraj razdoblja nisu sintaktički odvojeni.</p> <p>Oznaka: v046, Brojnost: 1:M</p> <p>SO: vrijeme – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Podvrsta</p>
<i>povezano je mjesto / ima povezano mjesto</i>	<p>Veza koja povezuje mjesto s objektom. Koristi se samo ako nijedna druga veza između mjesta i objekta nije prikladna.</p> <p>Oznaka: v047, Brojnost: M:M</p> <p>SO: mjesto – svi</p> <p>Dodatna svojstva: Nema</p>

lokacija je za / ima lokaciju	Povezuje mjesto s objektom koji se nalazi na tom mjestu. Svojstvo „podvrsta“ može se koristiti da se pobliže odredi aspekt „smještenosti“ objekta, ako to nije razvidno iz drugih podataka (npr. prebivalište, boravište) Oznaka: v048, Brojnost: M:M SO: mjesto – svi Dodatna svojstva: Podvrsta
područje je nadležnosti / ima područje nadležnosti	Veza koja povezuje mjesto s agentom tako da određuje područje nadležnosti agenta. Oznaka: v049, Brojnost: M:M SO: mjesto – agent Dodatna svojstva: Nema
dogodio se u / mjesto događaja	Veza koja povezuje događaj s mjestom događaja. Oznaka: v050, Brojnost: M:M SO: događaj – mjesto Dodatna svojstva: Nema
Veze događaja u upravljanju objektima	
upisao / upisan od	Označava osobu koja je odgovorna za upis objekta ili podataka o objektu. Oznaka: va001, Brojnost: 1:M SO: agent – svi Dodatna svojstva: Nema
izmijenio / izmijenjen od	Označava osobu koja je izmijenila podatke o objektu. Oznaka: va002, Brojnost: M:M SO: agent – svi Dodatna svojstva: Nema
brisao / brisan od	Označava osobu koja je odgovorna za brisanje objekta ili podataka o objektu. Oznaka: va003, Brojnost: 1:M SO: agent – svi Dodatna svojstva: Nema
dao pravo / dobio pravo od	Bilježi dodjelu prava agentu da obavlja određene radnje u upravljanju gradivom i dokumentira ulogu agenta u sustavu za upravljanje gradivom. Oznaka: va004, Brojnost: M:M SO: agent – agent

	Dodatna svojstva: Nema
<i>kriptirao / kriptiran od</i>	Označava odgovornost za kriptiranje sadržaja pojavnog oblika jedinice gradiva. Oznaka: va005, Brojnost: M:M SO: agent – pojavnii oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>dekriptirao / dekriptiran je od</i>	Označava odgovornost za dekriptiranje sadržaja pojavnog oblika jedinice gradiva. Oznaka: va006, Brojnost: M:M SO: agent – pojavnii oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>digitalizirao / digitalizirao je od</i>	Dokumentira tko je pretvorio gradivo u digitalni oblik. Oznaka: va007, Brojnost: M:M SO: agent – pojavnii oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>komprimirao / komprimiran je od</i>	Označava odgovornost komprimiranje pojavnog oblika. Oznaka: va008, Brojnost: M:M SO: agent – pojavnii oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>konvertirao / konvertiran je od</i>	Dokumentira odgovornost za konverziju podataka u digitalnom obliku. Oznaka: va009, Brojnost: M:M SO: agent – pojavnii oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>obavio radnju na / radnja obavljena od</i>	Bilježi odgovornost za obavljanje radnje u upravljanju gradivom za ili druge radnje u sustavu za upravljanje gradivom za koju nije predviđena posebna veza. Oznaka: va010, Brojnost: M:M SO: agent – pojavnii oblik Dodatna svojstva: Podvrsta
<i>odobrio / odobren od</i>	Označava agenta koji je izdao odobrenje ili dao suglasnost na radnju u upravljanju gradivom. Oznaka: va011, Brojnost: M:M SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavnii oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>postavio status dostupnosti / status dostupnosti</i>	Dokumentira odgovornost za podatak koji označava je li gradivo dostupno za korištenje, odnosno postoji li ograničenje dostupnosti.

<i>postavljen od</i>	Oznaka: va012, Brojnost: M:M SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavni oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>predao / predan od</i>	Podatak o agentu koji je drugom agentu predao jedinicu gradiva ili pojavni oblik. Oznaka: va013, Brojnost: M:M SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavni oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>primio / primljen od</i>	Pokazuje tko je primio jedinicu gradiva, pojavni oblik ili sastavnicu. Oznaka: va014, Brojnost: M:M SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavni oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>provjerio / provjeren od</i>	Pokazuje tko je provjerio ispravnost objekta ili radnje povezane s njim. Oznaka: va016, Brojnost: M:M SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavni oblik Dodatna svojstva: Nema
<i>uništio / uništen od</i>	Identificira agenta koji je uništio objekt, odnosno brisao ga iz sustava. Primjenjuje se kada u sustavu za upravljanje gradivom postoji razlika između brisanja i uništenja. Oznaka: va017, Brojnost: M:M SO: agent – svi Dodatna svojstva: Nema
<i>zadužen / u zaduženju kod</i>	Identificira agenta koji je zadužen za objekt. Oznaka: va018, Brojnost: M:M SO: agent – svi Dodatna svojstva: Nema
<i>zaključio / zaključen od</i>	Podatak o agentu koji je zaključio predmet ili zatvorio drugu složenu jedinicu gradiva, tako da ona više ne može primati nove niže jedinice gradiva. Oznaka: va020, Brojnost: M:M SO: agent – jedinica gradiva; agent – pojavni oblik Dodatna svojstva: Nema